

MINISTERUL FINANTELOR
UNITATEA CENTRALĂ DE ARMONIZARE PENTRU AUDITUL PUBLIC
INTERN

NR. /

Aprobat,

DAN VÎLCEANU
Ministrul Finanțelor

Avizat,

ALIN CHITU
Secretar de Stat

RAPORT privind activitatea de
audit public intern din România,
pentru anul 2020

INTRODUCERE

Rolul raportului este de a prezenta situația actuală a auditului public intern în administrația publică din România, precum și de a contribui la identificarea direcțiilor de acțiune ce vor fi urmate de către UCAAPI pentru dezvoltarea acestei activități pe acest segment de entități publice.

Informațiile și datele din raport sunt preluate din rapoartele anuale privind activitatea de audit public intern elaborate de structurile de audit public intern și transmise la UCAAPI. Pentru aceste rapoarte, persoanele care le-au elaborat și aprobat își asumă întreaga responsabilitate.

*

Colectarea informațiilor s-a bazat pe elaborarea de către UCAAPI a unui format standard de raportare care a fost transmis spre completare tuturor structurilor de audit public intern. Din informațiile colectate, în cadrul administrației publice din România s-a raportat un număr total de 13.192 de entități publice. În funcție de tipul ordonatorului de credite acestea se împart în 1.584 de ordonatori principali de credite și 11.608 de unități subordonate, sub autoritatea sau în coordonarea acestora. Pentru ușurința exprimării, pe parcursul prezentului raport, se va folosi sintagma

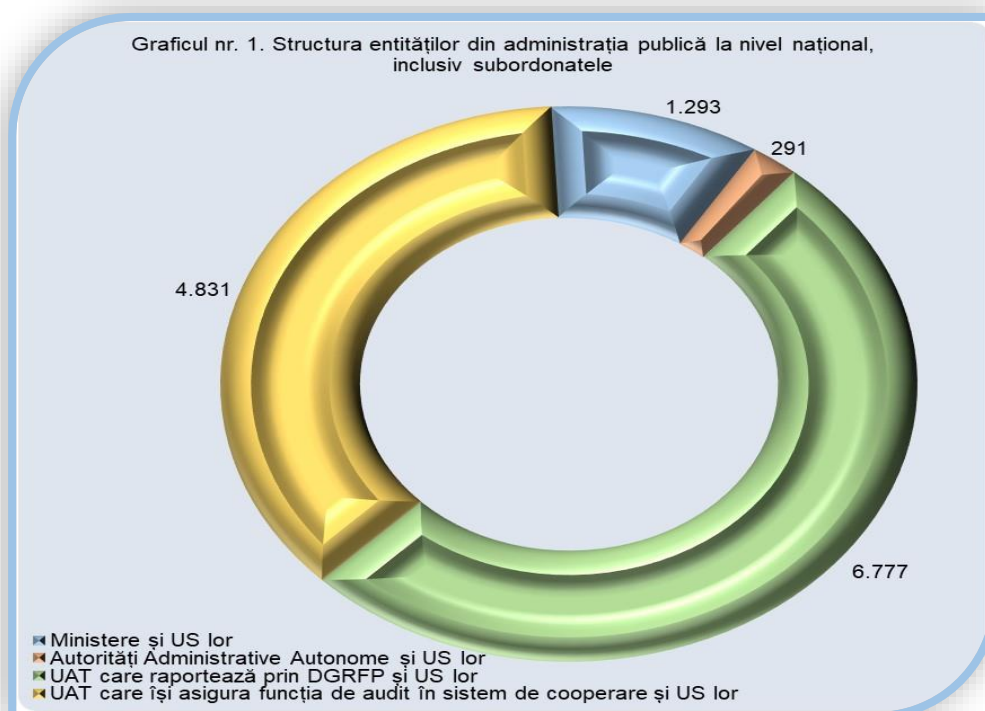
”entități subordonate” cu referire la aceste entități.

În funcție de tipul entității publice, cele 13.192 de entități publice au următoarea structură:

- 17 de ministere;
- 1.276 de unități subordonate ministerelor;
- 40 de autorități administrative autonome (inclusiv cele cu rapoarte în format special);
- 251 de unități subordonate autorităților administrative autonome;
- 1.165 UAT-uri care raportează prin DGRFP;
- 5.612 de entități subordonate UAT-urilor care raportează prin DGRFP;
- 2.063 de UAT-uri care își asigură funcția de audit public intern în sistem de cooperare;
- 2.768 entități subordonate UAT-urilor care își asigură funcția de audit public intern în sistem de cooperare.

Din aceste informații se poate observa faptul că UAT-urile care raportează prin DGRFP și entitățile subordonate lor au cea mai mare pondere, de circa 51%. Totodată entitățile publice din administrația publică locală reprezintă circa 88% din total entități.

Informațiile detaliate pentru fiecare capitol al raportului și pe fiecare tip de administrație publică (centrală și locală) se regăsesc în anexele 1 și 2.

PARTEA I – SITUAȚIA ACTUALĂ A AUDITULUI PUBLIC INTERN DIN ROMÂNIA

1. Înființarea și funcționarea structurilor de audit public intern

1.1. Înființarea structurii de audit public intern

Organizarea structurii de audit public intern se referă fie la înființarea unei structuri proprii de audit public intern fie la accesul la o capacitate de audit public intern, furnizată de organul ierarhic superior, în condițiile legii.

La nivel național, fără a ține cont de tipul ordonatorului de credite (principal sau entitate subordonată), există un număr total de 13.192 de instituții care au obligativitatea înființării funcției de audit public intern, conform raportării primite.

Dintre acestea, a fost înființată funcția de audit public intern la un număr de 11.608 structuri, ceea ce reprezintă un grad de înființare al auditului public intern de circa 88%.

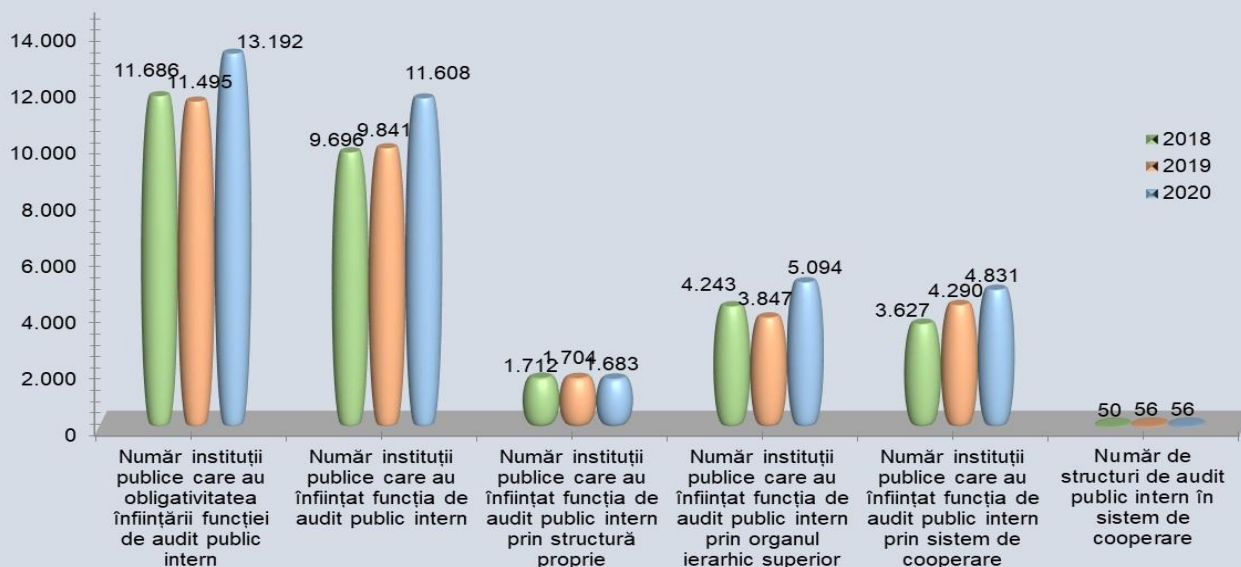
Înființarea auditului intern s-a realizat astfel:

- la 1.683 entități prin structuri de audit public intern proprii. În total există 1.739 de structuri de audit public intern, la cele 1.683 adăugându-se 56 de structuri ce funcționează în cooperare;

	2018	2019	2020	Creștere medie anuală
Număr instituții publice care au obligativitatea înființării funcției de audit public intern	11.686	11.495	13.192	+6,56%
Număr instituții publice care au înființat funcția de audit public intern	9.696	9.841	11.608	+9,73%
Număr instituții publice care au înființat funcția de audit public intern prin structură proprie	1.712	1.704	1.683	-0,85%
Număr instituții publice care au înființat funcția de audit public intern prin organul ierarhic superior	4.243	3.847	5.094	+11,54%
Număr instituții publice care au înființat funcția de audit public intern prin contracte de prestări servicii	114	60	11	-64,52%
Număr instituții publice care au înființat funcția de audit public intern prin sistem de cooperare	3.627	4.290	4.831	+15,45%
Număr de structuri de audit public intern în sistem de cooperare	50	56	56	+6,00%

- la 5.094 entități prin organul ierarhic superior;
- la 4.831 entități prin sistem de cooperare;
- la 11 entități prin contracte de prestări servicii.

Graficul nr. 2. Evoluția înființării funcției de audit public intern la nivel național

1.1.1. Modalități de înființare a structurilor de audit public intern

Cele 1.739 de structuri de audit public intern de la nivel național sunt înființate în următoarea structură:

- 26 direcții;
- 76 servicii;
- 98 birouri;
- 1.539 compartimente

Din analiza datelor se poate observa faptul că ordonatorii de credite au organizat auditul intern cu preponderență sub formă de compartiment - circa 88% din numărul total al structurilor.

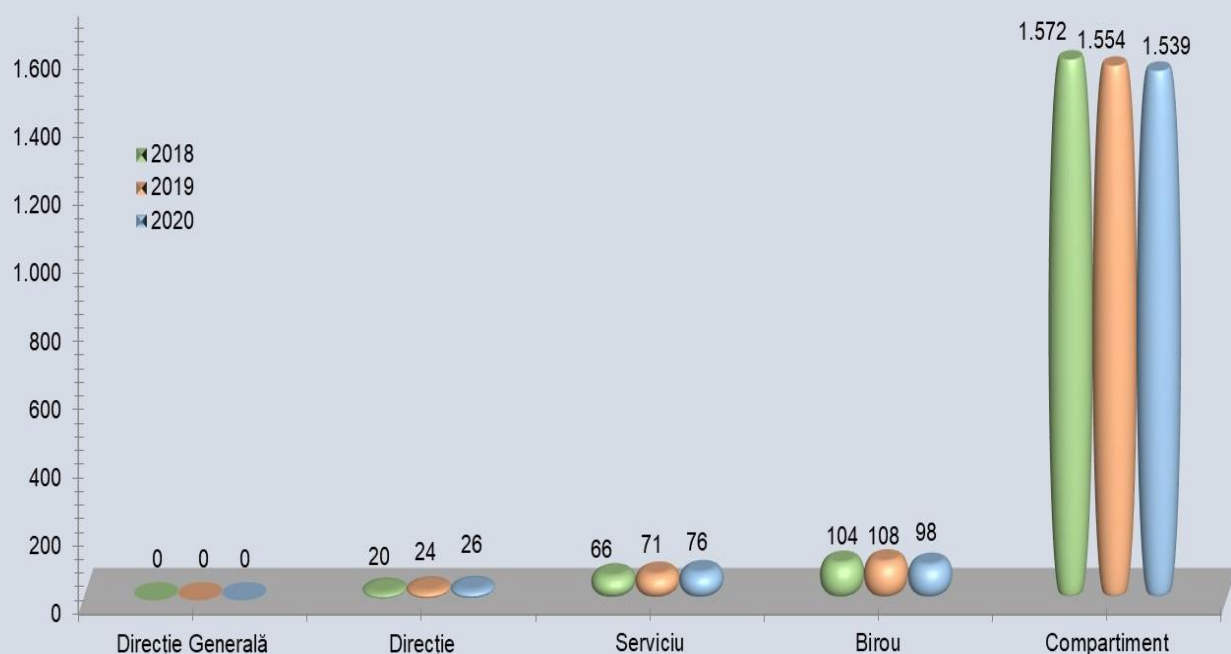
Un inconvenient major al acestei forme de organizare este acela că, nefiind reglementat de legislația specifică funcției și administrației publice, nu se pot înființa posturi de conducere la nivelul compartimentului ceea ce atrage după sine deficiențe în exercitarea funcției de audit public intern precum și dificultăți în implementarea metodologiei de efectuare a misiunilor de audit public intern.

Există cazuri în care au fost nominalizați coordonatori ai compartimentului de audit public intern, fără însă a exista posibilitatea legală de remunerare a acestora în raport cu atribuțiile acordate, ceea ce poate crea insatisfacții în rândul acestor persoane și implicit poate afecta calitatea funcției de audit public intern.

Tendențe la nivel național cu privire la modul de înființare a auditului public intern

	2018	2019	2020	Creștere medie anuală
Direcție Generală	0	0	0	-
Direcție	20	24	26	+14,17%
Serviciu	66	71	76	+7,31%
Birou	104	108	98	-2,71%
Compartiment	1.572	1.554	1.539	-1,06%

Graficul nr. 3. Evoluția modului de organizare a structurilor proprii de audit public intern la nivel național

1.1.2. Contractele de prestări servicii

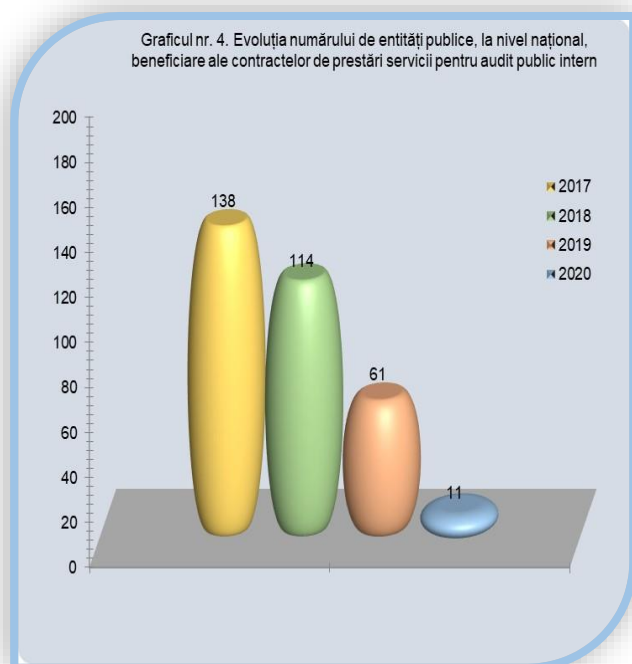
Odată cu emiterea OUG nr. 26/06.06.2012 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative, s-a abrogat modalitatea de asigurare a activității de audit public intern prin contracte de prestări servicii, menționată la art.11, lit. c) din Legea nr. 672/2002.

După intrarea în vigoare a OUG nr. 26/2012 nu se mai poate organiza și exercita activitatea de audit public intern prin contracte de prestări servicii.

La nivel național, la finele anului 2020 existau în derulare un număr de 11 de contracte de prestări servicii prin care se furniza funcția de audit public intern unui număr total de 11 de entități publice.

Detalii privind contractele de prestări servicii în funcție de tipul administrației publice, precum și distribuția acestora pe regiuni, se regăsesc în capitolul 1.1.2. din:

- anexa 1, pentru administrația publică centrală;
- anexa 2, pentru administrația publică locală.

* Contractele de prestări servicii prin care se furnizează funcția de audit public intern sunt în afara cadrului legal aplicabil în prezent.

Față de anul 2017, numărul entităților publice care folosesc contracte de prestări servicii pentru funcția de audit public intern s-a redus cu circa 92%, menținându-se o evoluție anuală descrescătoare.

1.1.3. Structura entităților care nu au înființat funcția de audit public intern

Din totalul de 13.192 de entități publice existente la nivel național, un număr de 1.584 de entități nu au înființat funcția de audit public intern: 192 în administrația publică centrală și 1.392 în administrația publică locală.

Se observă faptul că această problemă se manifestă mai ales în cadrul administrației publice locale.

Cauzele neînființării auditului public intern:

- Resursele financiare existente sunt insuficiente;
- Entitățile au în derulare contracte de prestări servicii pentru audit public intern;
- În cazul restructurării instituțiilor s-a procedat la desființarea structurilor de audit public intern, redistribuirea posturilor de la nivelul compartimentului de audit către alte structuri din cadrul entității sau preluarea posturilor de auditor intern și transformarea lor în posturi de consilier de către ordonatorul principal de credite;
- Nu sunt aplicate sancțiuni pentru neorganizarea auditului intern, deși această faptă constituie contravenție conform prevederilor art. 23(a) din cadrul Legii nr. 672/2002 republicată, și este sancționată cu amendă între 3.000 și 5.000 de lei. Neaplicarea sancțiunilor este generată de faptul că nu sunt puse în aplicare, la nivel național, prevederile art. 24 din cadrul Legii nr. 672/2002 republicată, prin care ordonatorii principali de credite trebuie să împuternicească reprezentanți care să constate și să aplice sancțiunile.

Lipsa implementării acestor prevederi în cei 18 ani care au trecut de la data emiterii Legii auditului public intern (anul 2002), combinată cu restricțiile bugetare și de personal aplicate în administrația publică, au generat situația existentă la acest moment.

Prin OMFP nr. 7/2020, la nivelul UCAAPI, au fost stabilite persoanele împuternicite să

constate contravențiile și să aplice sancțiunile prevăzute la art. 23 din Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern.

1.2. Funcționarea auditului public intern

Prin funcționarea auditului public intern se înțelege măsura în care structurile de audit public intern înființate funcționează în mod efectiv. În special se urmărește a se identifica câte și care sunt cazurile în care auditul intern este înființat dar nu funcționează și de asemenea se urmărește identificarea cauzelor acestor aspecte.

Un aspect particular al funcționării structurii de audit intern este reprezentat de cazul în care auditul intern a fost înființat prin asigurarea acestei funcții de către organul ierarhic superior. În acest caz, structura de audit intern de la organul ierarhic superior este cea care trebuie să efectueze misiuni de audit intern la entitatea subordonată, asigurând, în termen de 3 ani, conform prevederilor legale, acoperirea sferei auditabile. În aceste condiții, în cazul în care structura de audit intern de la nivelul organului ierarhic superior, în ultimii 3 ani nu a efectuat nicio misiune de audit intern la entitatea subordonată, se consideră că, la nivelul acestei entități, auditul intern este înființat dar nu funcționează.

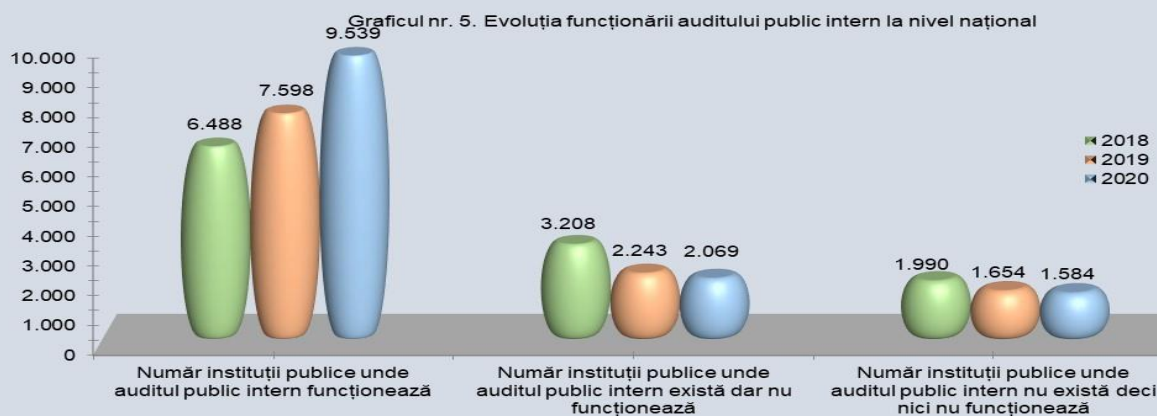
Gradul de funcționare al auditului public intern este determinat ca raport procentual între numărul de entități în care auditul intern funcționează și numărul total de entități existente care aveau obligația de a avea o structură de audit intern funcțională.

La nivelul administrației publice, fără a ține cont de tipul ordonatorului de credite (principal sau entitate subordonată), s-a raportat existența unui număr de 13.192 de instituții care au obligativitatea să mențină o structură de audit public intern funcțională. Din punctul de vedere al funcționării structurilor de audit intern, acestea se împart astfel:

- ♦ 9.539 de entități au înființat auditul intern și acesta funcționează, ceea ce reprezintă un grad de funcționare al auditului intern de circa 72%;
- ♦ La 3.653 de entități auditul intern nu funcționează (circa 28%), astfel:
 - 2.069 entități au înființat auditul intern dar acesta nu funcționează;
 - 1.584 de entități nu au înființat auditul intern, deci implicit acesta nu funcționează.

Tendențe cu privire la funcționarea auditului public intern

	2018	2019	2020	Creștere medie anuală
Număr instituții publice unde auditul public intern funcționează	6.488	7.598	9.539	21,33%
Număr instituții publice unde auditul public intern există dar nu funcționează	3.208	2.243	2.069	-18,92%
Număr instituții publice unde auditul public intern nu există deci nici nu funcționează	1.990	1.654	1.584	-10,56%

1.2.1. Structura entităților la care funcția de audit public intern este înființată dar este nefuncțională

La nivelul administrației publice, auditul intern este înființat dar nu funcționează la un număr de 2.069 entități: 259 ordonatori principali de credite și 1.810 entități subordonate acestora.

Se observă faptul că această problemă se manifestă mai ales în cazul entităților subordonate.

Cauzele înființării dar nefuncționării auditului public intern sunt reprezentate de faptul că:

- ♦ resursele umane și financiare sunt insuficiente pentru a asigura buna funcționare a structurii de audit public intern;
- ♦ există o slabă preocupare din partea unor entități în organizarea de concursuri și ocuparea posturilor vacante de auditori publici interni;
- ♦ în cazul în care au fost organizate concursuri de ocupare a acestor posturi, acestea nu au fost ocupate.

1.3. Concluzii privind înființarea și funcționarea auditului public intern

Gradul de înființare al auditului public intern în administrația publică este de circa 88%, calculat la numărul total al entităților publice. Înființarea auditului intern s-a realizat atât prin structuri proprii cât și prin organul ierarhic superior. În cazul structurilor proprii, acestea sunt înființate în special sub formă de compartimente.

Gradul de funcționare al auditului public intern este de 72%, calculat la numărul total al entităților publice.

2. Raportarea activității de audit intern

La nivelul administrației publice există un număr total de 13.192 entități publice care au obligativitatea să emită rapoarte anuale de

activitate. Din acest punct de vedere, acestea se clasifică astfel:

♦ 9.443 entități au elaborat raportul anual (circa 72%). În total, la nivelul UCAAPI, au fost primite un număr de **109** rapoarte anuale de activitate în care sunt incluse cele 9.443 de entități, astfel:

▪ 336 de entități ai căror conducători au calitatea de ordonator principal de credite, au exercitat auditul public intern prin structură proprie și au emis propriul raport, transmis la UCAAPI;

▪ 3.524 de entități subordonate ordonatorilor principali de credite și care au exercitat auditul public intern prin organul ierarhic superior. Aceștia nu au emis propriul raport anual de activitate, deoarece nu au structură proprie de audit intern. Raportul organului ierarhic superior are rol de raport anual de activitate, deoarece acesta se emite de către fiecare structură de audit public intern;

▪ 800 de entități subordonate ordonatorilor principali de credite și care au exercitat auditul public intern prin structură proprie și au emis propriul raport, transmis la organul ierarhic superior. Rapoartele acestor structuri de audit intern au fost incluse în raportul organului ierarhic superior.

▪ 4.783 entități publice au emis raport în sistem de cooperare.

♦ 3.747 de entități nu au elaborat raportul astfel:

▪ 94 entități nu au elaborat raport anual deși structura de audit intern este funcțională;

▪ 2.069 de entități nu au elaborat raport anual deoarece structura de audit intern nu este funcțională;

▪ 1.584 de entități nu au elaborat raport anual deoarece auditul intern nu este înființat.

♦ 2 entități au emis raport anual, dar acesta nu a fost centralizat din cauza specificului activității.

Prezentul raport este întocmit pe baza rapoartelor primite și prelucrate de la **109 (46+8+55)** structuri de audit intern, rapoarte care cumulează informațiile dintr-un număr total de **1.191 (46+555+290+245+55)** rapoarte anuale:

- **46** rapoarte transmise la UCAAPI de ordonatorii principali de credite și care la rândul lor cumulează informațiile dintr-un număr de **555** rapoarte anuale de audit public intern emise de entități publice subordonate, cu structuri proprii de audit public intern.
- **8** rapoarte primite la UCAAPI de la DGRFP, care includ: **290** de rapoarte de la ordonatorii principali de credite și care la rândul lor cumulează informațiile dintr-un număr de **245** rapoarte anuale de audit public intern emise de entități publice subordonate, cu structuri proprii de audit public intern.
- **55** rapoarte primite la UCAAPI de la structurile asociative.

Cauzele neraportării sunt reprezentate în principal de neînființarea sau nefuncționarea structurii de audit public intern.

3. Independența auditului intern și obiectivitatea auditorilor

Independența este atributul funcției de audit intern în timp ce obiectivitatea este apanajul auditorilor interni. Pentru păstrarea acestor atribute, trebuie respectate anumite criterii, cum ar fi:

Pentru păstrarea independenței:

- funcția de audit intern trebuie să se subordoneze direct managementului superior al organizației;
- numirea și destituirea managementului funcției de audit intern respectiv a auditorilor interni trebuie să fie supuse procesului de avizare, conform legii.

Pentru păstrarea obiectivității auditorilor interni:

- Auditorii interni nu trebuie implicați în activitățile pe care le pot audita;
- Auditorii interni trebuie să-și declare obiectivitatea în cadrul misiunilor de audit intern și evaluare efectuate.

Aceste aspecte se regăsesc în baza legală actuală, respectiv Legea nr. 672/2002, republicată și HG nr. 1086/2013. De asemenea, aspecte similare se regăsesc în practica internațională de audit intern stipulată în Standardele Internaționale de Practică Profesională în Auditul intern (IPPF) emise de

către Institutul Auditorilor Interni (vezi Standardele de la 1100 la 1130).

3.1. Independența auditului intern

La nivelul administrației publice au fost declarate un număr de 19 de cazuri care ar putea afecta independența structurii de audit intern:

- 17 de cazuri referitoare la lipsa avizului la numirea sau destituirea auditorilor interni;
- 2 cazuri referitoare la lipsa avizului la numirea sau destituirea conducătorilor structurilor de audit intern.

Tendințe privind elementele care pot influența independența funcției de audit intern, la nivelul administrației publice

	2018	2019	2020	Creștere medie anuală
Număr de entități în care auditul public intern nu este subordonat managementului superior	2	0	0	-1
Număr de entități în care nu s-a respectat procedura de numire și destituire a șefilor structurilor de audit public intern (lipsa avizului)	5	7	2	-1,5
Număr de entități în care nu s-a respectat procedura de numire și destituire a auditorilor publici interni (lipsa avizului)	24	16	17	-3,5
TOTAL	31	23	19	-6

3.2. Obiectivitatea auditorilor

La nivelul administrației publice au fost declarate un număr de 52 de cazuri care ar

4.1. Emiterea normelor proprii de audit public intern

În general normele proprii sunt emise în marea majoritate a structurilor de audit public intern.

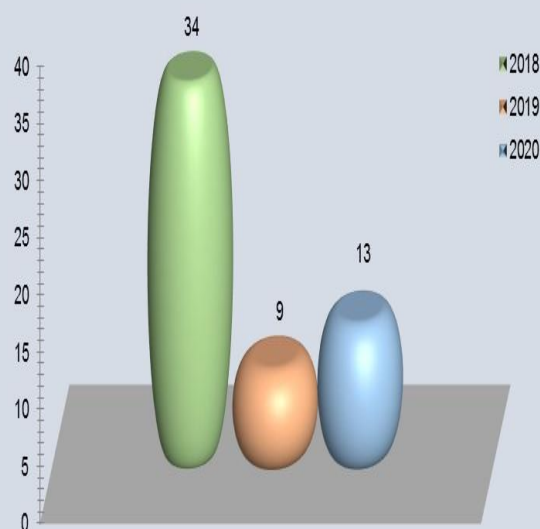
Din totalul de 1.191 de rapoarte anuale centralizate din cadrul administrației publice, se desprinde următoarea imagine:

- 13 de structuri de audit public intern nu au emis normele proprii;
- 26 de structuri de audit public intern au întocmit normele proprii dar nu le-au comunicat în vederea avizării;
- 12 structuri de audit public intern au întocmit normele proprii iar acestea au fost transmise în vederea avizării și sunt în curs de avizare;
- 20 structuri de audit public intern au întocmit normele proprii, au fost transmise în vederea avizării și au fost restituite cu observații;
- 624 structuri de audit public intern au normele proprii emise și avizate;
- 496 structuri de audit public intern nu au norme proprii deoarece organul ierarhic superior nu și-a dat acordul în acest sens. În acest caz, aceste entități utilizează normele proprii ale organului ierarhic superior.
- nu a existat nici o structură de audit public intern care să nu furnizeze informații.

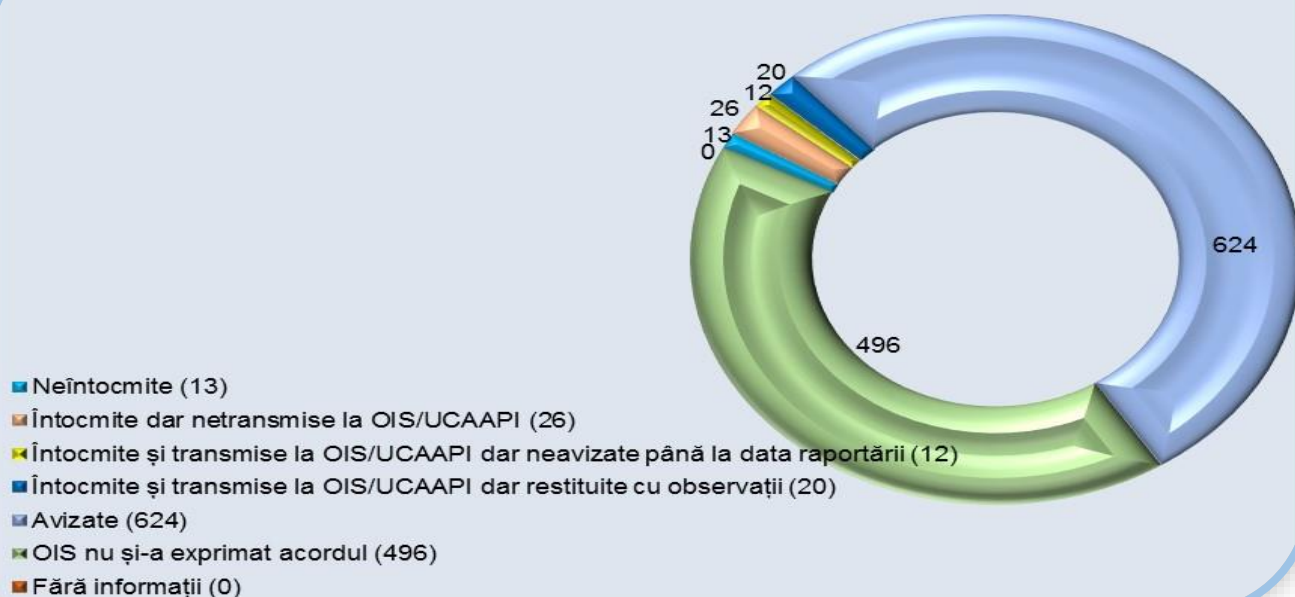
Tendințe privind emiterea normelor proprii de audit public intern în administrația publică

	2018	2019	2020	Creștere medie anuală
Număr de entități care nu au emis norme proprii	34	9	13	-10,5

Graficul nr. 6. Evoluția numărului de entități, la nivel național, care nu au emis norme proprii

Graficul nr. 7. Situația emiterii normelor proprii la nivel național

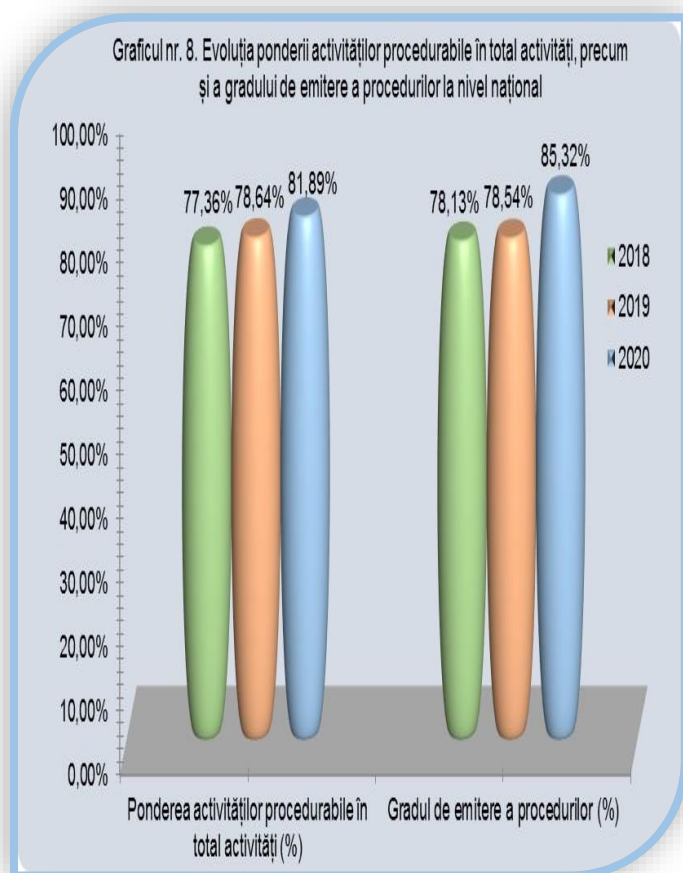
4.2. Procedurarea activităților de audit public intern

La nivelul administrației publice, auditorii interni consideră că este necesară procedurarea a circa 82% dintre activitățile desfășurate la nivelul structurii de audit public intern. Dintre acestea, au fost elaborate circa 85%.

Ca observație generală, situația este acceptabilă, existând posibilitate de îmbunătățire.

Tendințe privind procedurarea activităților de audit public intern în administrația publică

	2018	2019	2020	Creștere medie anuală
Pondere medie a activităților procedurabile în total activități (%)	77,36%	78,64%	81,89%	2,27%
Gradul de emiterie a procedurilor (%)	78,13%	78,54%	85,32%	3,59%

5. Asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit public intern

În conformitate cu prevederile punctului 2.3.7. din cadrul anexei nr. 1 la HG nr. 1086/2013, la nivelul structurii de audit public intern se elaborează un program de asigurare și îmbunătățire a calității (PAIC) sub toate aspectele auditului intern, care să permită un control continuu al eficacității acestuia.

Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern trebuie să garanteze că activitatea de audit intern se desfășoară în conformitate cu normele, instrucțiunile și Codul privind conduita etică a auditorului intern și să contribuie la îmbunătățirea activității structurii de audit public intern.

Un PAIC ar trebui să ajute la exprimarea unor concluzii cu privire la calitatea activității de audit intern și să ducă la efectuarea unor recomandări pentru implementarea unor îmbunătățiri corespunzătoare a acestei activități. Acest program ar trebui să permită o evaluare a:

- Conformității cu baza legală în vigoare;
- Contribuției auditului intern la procesele de guvernare, management al riscurilor și controlul organizației;
- Acoperirea integrală a sferei auditabile;
- Respectarea legilor, reglementărilor și procedurilor pe care activitatea de audit intern trebuie să le respecte;
- Riscurile care afectează funcționarea auditului intern.

PAIC ar trebui să impună o abordare sistematică și disciplinată a procesului de autoevaluare periodică, inclusiv modalitatea de realizare a autoevaluărilor periodice pentru fiecare an intermediar între evaluările externe.

Un PAIC pe deplin funcțional exercită o monitorizare permanentă a activității de audit intern și o autoevaluare periodică a acesteia pentru a asigura conformitatea cu cadrul legal și procedural aplicabil.

Cu ajutorul acestui proces, evaluarea externă ar trebui să devină efectiv o oportunitate de a obține noi idei de la evaluator sau de la echipa de evaluare, cu privire la modalitățile de îmbunătățire a calității generale a auditului intern, a eficienței și a eficacității.

Dezvoltarea activității va depăși stadiul de conformitate și va aborda modalități noi și inovatoare de a exercita activitatea de audit public intern și de a oferi rezultate semnificativ îmbunătățite.

Complementar PAIC, calitatea funcției de audit intern se poate îmbunătăți prin evaluările externe. Aceste evaluări trebuie efectuate la fiecare cinci ani, conform cerințelor legislației naționale, dar și standardelor internaționale de audit intern emise de către Institutul Auditorilor Interni (IIA). Obiectivul evaluării externe este de a evalua activitatea de audit intern din punctul de vedere al conformității cu definiția auditului intern, cu cerințele codului de etică și cu prevederile legislației naționale în domeniu.

Evaluările externe se pot concentra, de asemenea, pe identificarea oportunităților de îmbunătățire a funcției de audit intern, oferind sugestii pentru a îmbunătăți eficacitatea acestei activități și promovând idei pentru a spori imaginea și credibilitatea funcției de audit intern.

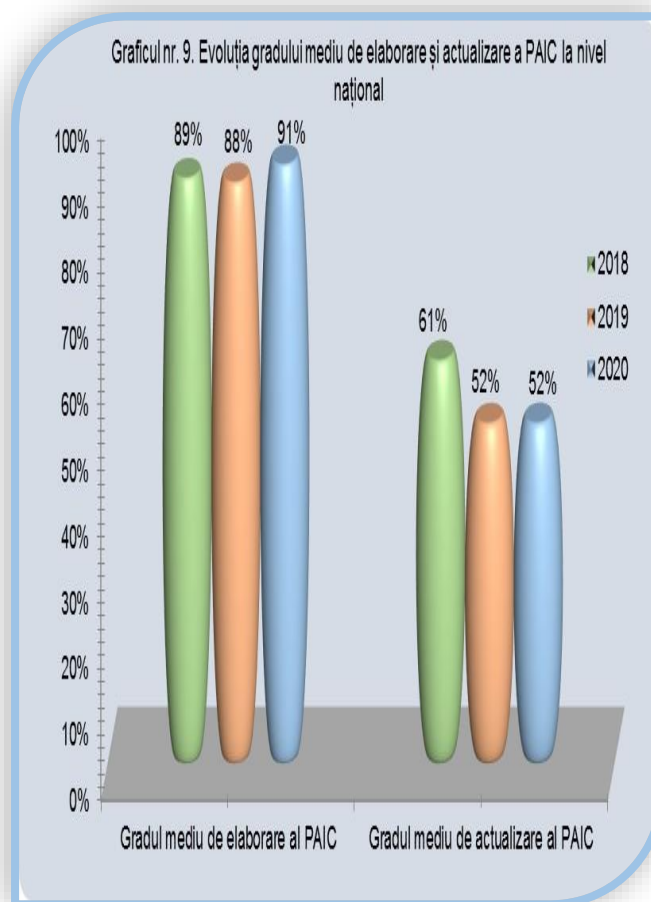
5.1. Elaborarea și actualizarea PAIC

Circa 91% dintre structurile de audit public intern din administrația publică au emis PAIC.

Referitor la actualizarea PAIC, circa 52% dintre aceste structuri de audit public intern au procedat la actualizarea acestui document.

Tendențe privind emiterea și actualizarea PAIC la nivelul administrației publice

	2018	2019	2020	Creștere anuală medie
Gradul mediu de elaborare al PAIC	89%	88%	91%	1%
Gradul mediu de actualizare al PAIC	61%	52%	52%	-5%

5.2. Realizarea evaluării externe

În administrația publică, entitățile publice cu atribuții de evaluare externă sunt:

- UCAAPI cu un portofoliu de 111 de structuri de audit public intern aflate în cadrul administrației centrale și locale;
- Ministerele și autoritățile cu un portofoliu de 555 de structuri de audit public intern aflate în cadrul entităților subordonate.
- DGRFP-urile cu atribuții delegate în ceea ce privește evaluarea externă, cu un portofoliu de 290 de structuri de audit public intern;
- UAT-urile ale căror subordonate au structuri proprii de audit public intern, cu un portofoliu de 245 structuri de audit intern.

Portofoliul este cel declarat în cadrul rapoartelor anuale emise de structurile de audit public intern respective.

În anul 2020, circa 11% dintre structurile de audit intern au fost evaluate de către UCAAPI, DRGFP sau organul ierarhic superior, după caz.

Entitatea evaluatoare	Numărul entităților supuse evaluării (portofoliu 2020)	Numărul entităților evaluate în 2018	Numărul entităților evaluate în 2019	Numărul entităților evaluate în 2020
UCAAPI*	111	7	16	12
M+AAA	555	58	69	65
UAT-uri	245	30	16	36
DGRFP-uri	290	13	30	1
TOTAL	911	95	101	113

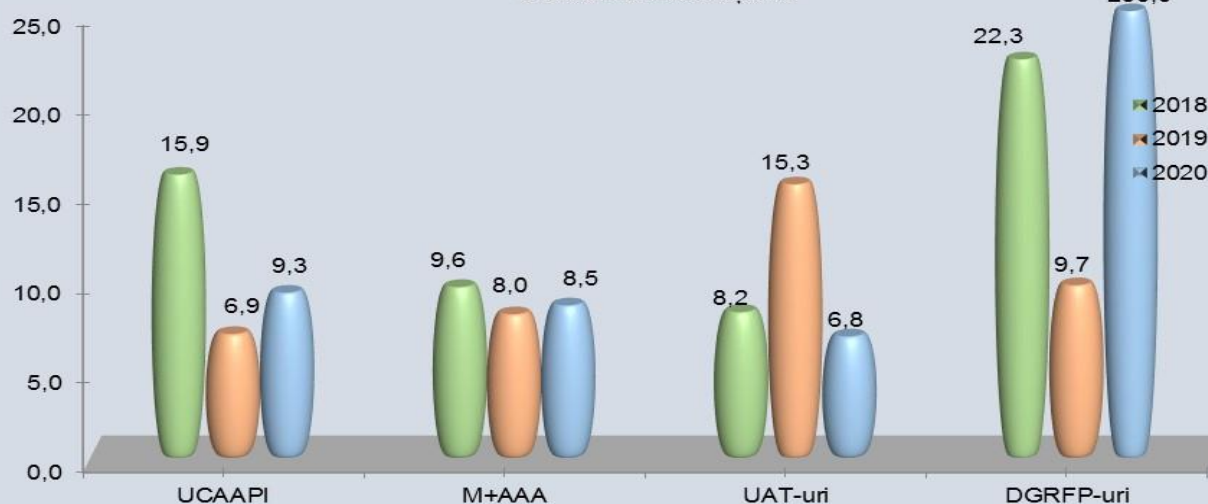
Având în vedere faptul că evaluarea externă trebuie realizată o dată la 5 ani, menținerea acestui ritm ar permite evaluarea tuturor entităților din administrația publică într-un interval de timp foarte mare, mult peste cel specificat de standardele internaționale acceptate dar și de cadrul legal în vigoare, situație generată în principal de efectele pandemiei SARS-CoV-2.

Analizând în dinamică, pentru anii 2018, 2019 și 2020, realizarea activității de evaluare externă se prezintă astfel:

Numărul de ani necesari pentru evaluarea tuturor entităților supuse evaluării (2019)	2018	2019	2020
UCAAPI	15,9	6,9	9,3
M+AAA	9,6	8,0	8,5
UAT-uri	8,2	15,3	6,8
DGRFP-uri	22,3	9,7	290,0

Comparativ cu anul trecut, numărul de ani necesari pentru evaluarea tuturor entităților din administrația publică supuse evaluării are un trend ascendent, așa cum se poate observa din graficul de mai jos.

Graficul nr. 10. Evoluția numărului de ani necesari pentru evaluarea tuturor entităților supuse evaluării la nivel național

6. Resursa umană

6.1. Situația posturilor alocate structurilor de audit intern din administrația publică

Într-un moment în care se pune accent sporit pe responsabilitatea organizațională, pe îmbunătățirea controlului intern, pe managementul riscurilor și pe guvernarea corporativă, ar trebui să se pună tot mai mult accent și pe structurile de audit intern.

Pentru a-și îndeplini obiectivele, este important ca structura de audit intern să aibă acces la resurse umane care să posede abilitățile necesare în acest scop. Structurile de audit public intern care au raportat și-au efectuat propria analiză privind suficiența resursei umane (posturi de conducere + posturi de execuție).

Ca urmare a acestei analize a rezultat faptul că, în structurile de audit public intern din administrația publică, la data de 31 decembrie 2020 existau un număr total de 3.605 posturi alocate. Dintre acestea erau ocupate un număr de 2.807 de posturi, dar 81 dintre acestea nu exercitau atribuții de audit public intern. Titularii acestor posturi sunt: mutați temporar, detașați, suspendați, în concediu de maternitate, etc. Prin urmare, la 31.12.2020, structurile de audit public intern funcționau cu un număr de 2.726 auditori care exercitau atribuții de audit intern. La aceeași dată, posturile vacante erau în număr total de 798.

În concluzie, la finele anului 2020 existau 879 posturi care erau alocate dar fie erau vacante, fie erau ocupate dar titularii lor nu exercitau activități de audit public intern.

La nivelul administrației publice, posturile de conducere sunt ocupate în proporție de circa 82% (din totalul de 267 alocate), existând un deficit de 49 de auditori pentru ocuparea unor funcții de conducere. Aceste 48 de posturi sunt vacante și un post de ocupat fără a exercita atribuții de audit public intern.

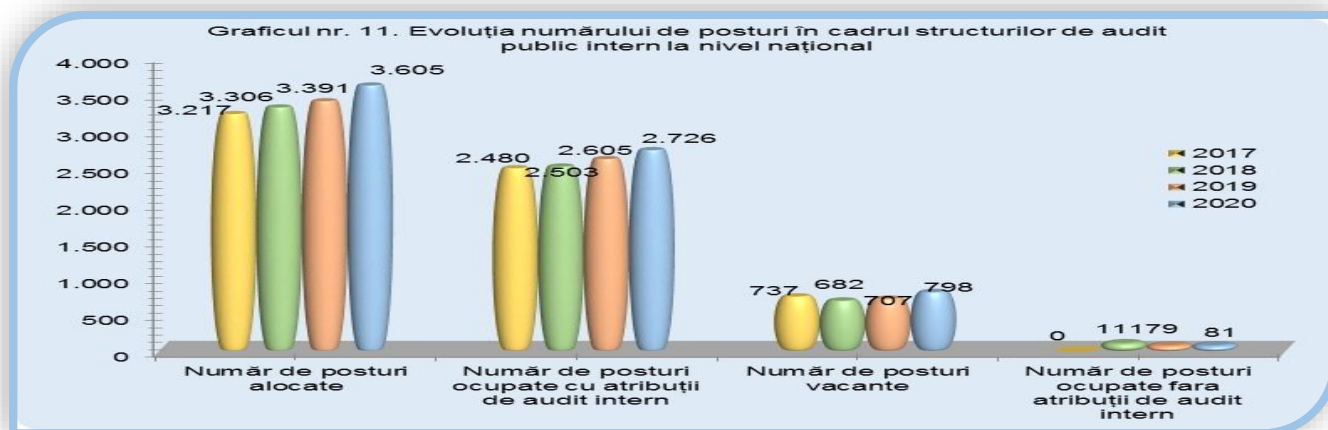
În ceea ce privește funcțiile de execuție, sunt ocupate circa 75% (din totalul de 3.388 de posturi alocate), existând un deficit de 830 de persoane pentru ocuparea posturilor de execuție, dintre care 80 de posturi sunt ocupate dar nu exercită atribuții de audit intern, iar restul (750) sunt posturi vacante.

În concluzie, indiferent de natura posturilor, sunt ocupate circa 76% (din totalul de 3.605 posturi alocate), existând un deficit de 879 auditori interni. Dintre aceste posturi, 81 sunt posturi ocupate, dar care nu exercită atribuții de audit intern iar restul (798) sunt posturi vacante.

Tendențe privind gradul de ocupare a posturilor în administrația publică

	2017	2018	2019	2020	Creștere medie anuală
Număr de posturi alocate	3.217	3.306	3.391	3.605	3,88%
Număr de posturi ocupate cu atribuții de audit intern	2.480	2.503	2.605	2.726	3,22%
Număr de posturi vacante	737	682	707	798	3,02%
Gradul de ocupare	77,09%	75,71%	76,82%	75,62%	-0,49%
Număr de posturi ocupate fără atribuții de audit intern*	-	111	79	81	-15%

* Informație colectată începând cu anul 2018

6.2. Dimensionarea structurii de audit public intern

Dimensionarea structurii de audit public intern se face în funcție de riscurile existente în cadrul entității publice, de dimensiunea sferei audiabile precum și ținând cont de necesitatea auditării întregii sfere de audit într-o perioadă de trei ani de zile.

Structurile de audit public intern din administrația publică au realizat analiza necesarului de resurse umane pentru dimensionarea funcției de audit intern.

Se poate observa faptul că, cele 2.726 posturi ocupate la 31.12.2020 nu sunt suficiente pentru buna derulare a activității de audit public intern, numărul total necesar de posturi ocupate care să exercite activități de audit intern fiind de 4.374.

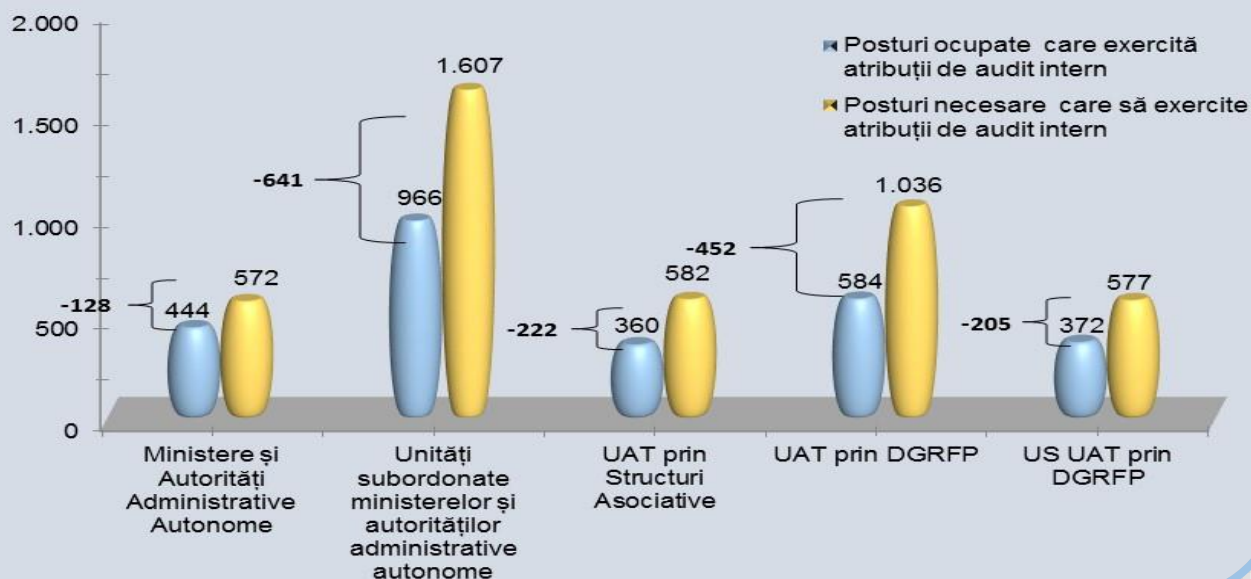
Rezultă astfel un deficit de 1.648 de posturi, care poate fi gestionat parțial prin ocuparea celor 798 de posturi vacante, precum și prin oprirea mutărilor, detașărilor, etc. auditorilor publici interni (81 de posturi) – vezi capitolul 6.1.

Dacă se vor pune în aplicare aceste măsuri, și aceste posturi vor fi ocupate cu persoane care vor exercita activități de audit public intern, va fi necesară alocarea suplimentară a 769 de posturi.

Dacă deficitul de resurse umane (persoane calificate care să ocupe posturile vacante precum și posturi alocate necesare) va persista, structurile de audit intern se vor afla în continuare în imposibilitatea îndeplinirii atribuțiilor legale.

	Posturi ocupate care exercită atribuții de audit intern	Posturi necesare care să exercite atribuții de audit intern	Deficit (-) / Excedent (+)
Ministere și Autorități Administrative Autonome	444	572	-128
Unități subordonate ministerelor și autorităților administrative autonome	966	1.607	-641
UAT prin Structuri Asociative	360	582	-222
UAT prin DGRFP	584	1.036	-452
US UAT prin DGRFP	372	577	-205
Total	2.726	4.374	-1.648

Graficul nr. 12. Posturi ocupate vs. Posturi necesare la nivel național

6.3. Fluctuația personalului

Fluctuația personalului se referă la plecarea unei persoane dintr-o entitate publică și poate fi destul de costisitoare. Fluctuația de personal are un impact negativ atunci când, prin plecarea angajaților, se pierde atât competențe deosebite cât și experiență.

O instituție publică care are o rată mare a fluctuației pierde din cauza reducerii eficacității personalului, a măririi timpului de instruire a noilor angajați și a timpului acordat selecției acestora, precum și din cauza unor costuri indirecte (pierderea unor angajați care au acumulat o serie de cunoștințe în cadrul organizației).

Nivelul general acceptat al fluctuației personalului, care să nu inducă efecte negative la nivelul organizației este de circa 10%.

Referitor la personalul de conducere

La nivelul administrației publice, în anul 2020, rata medie a fluctuației personalului de conducere este de circa 11%, în creștere cu circa 1 punct procentual față de anul 2019.

Se poate observa faptul că tendința medie anuală a fluctuației funcției de conducere este de scădere cu circa 2 puncte procentuale anual.

Referitor la personalul de execuție

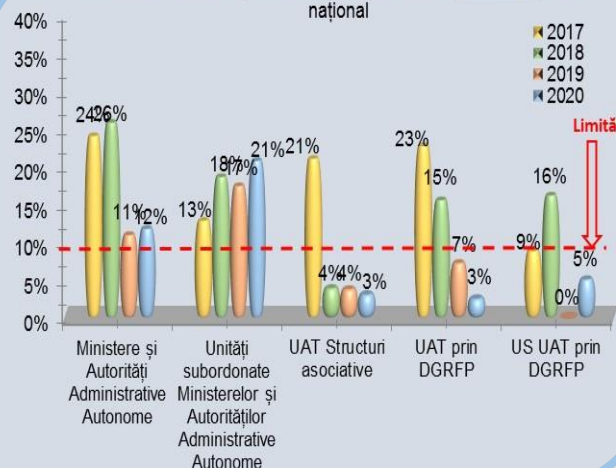
La nivelul administrației publice centrale, în anul 2020, rata medie a fluctuației personalului de execuție este de circa 9%, tendință de menținere a procentului față de anul 2019.

Se poate observa faptul că tendința medie anuală a fluctuației funcției de execuție este de scădere cu circa 2 puncte procentuale anual.

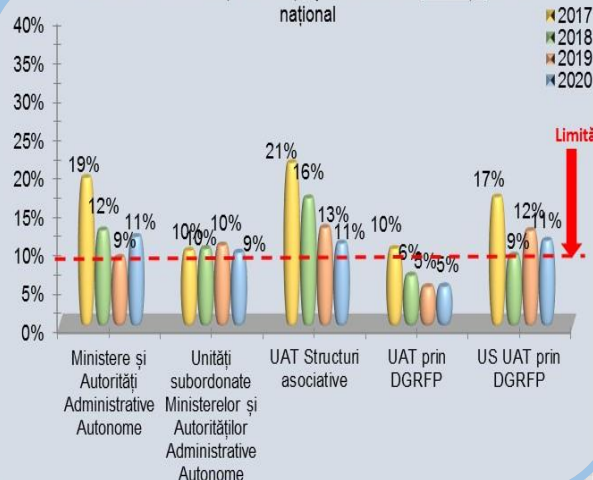
Tendențe la nivelul administrației publice privind rata de fluctuație a personalului

	Personal de conducere					Personal de execuție					TOTAL				
	2017	2018	2019	2020	Creștere medie anuală	2017	2018	2019	2020	Creștere medie anuală	2017	2018	2019	2020	Creștere medie anuală
Ministere și Autorități Administrative Autonome	24%	26%	11%	12%	-4,06 pp	19%	12%	9%	11%	-2,56 pp	20%	18%	9%	11%	-2,69 pp
Unități subordonate Ministerelor și Autorităților Administrative Autonome	13%	18%	17%	21%	2,62 pp	10%	10%	10%	9%	-0,08 pp	10%	13%	11%	10%	0,12 pp
UAT Structuri asociative	21%	4%	4%	3%	-5,93 pp	21%	16%	13%	11%	-3,48 pp	21%	15%	12%	10%	-3,72 pp
UAT prin DGRFP	23%	15%	7%	3%	-6,67 pp	10%	6%	5%	5%	-1,62 pp	11%	7%	5%	5%	-2,00 pp
US UAT prin DGRFP	9%	16%	0%	5%	-1,23 pp	17%	9%	12%	11%	-1,87 pp	16%	10%	11%	11%	-1,77 pp
TOTAL	18%	17%	10%	11%	-2,23 pp	16%	11%	9%	9%	-2,37 pp	16%	12%	9%	9%	-2,39 pp

Graficul nr. 13. Evoluția fluctuației personalului de conducere la nivel național

Graficul nr. 14. Evoluția fluctuației personalului de execuție la nivel național

6.4. Structura personalului de audit public intern din administrația publică

La analiza structurii personalului au fost luate în calcul următoarele criterii: experiența în auditul intern, domeniul studiilor de specialitate, limbi străine vorbite, certificări naționale și internaționale deținute precum și calitatea de membru în organizații profesionale naționale și internaționale.

Toate aceste elemente, alături de pregătirea profesională a personalului, contribuie la o analiză calitativă a resursei umane, factor extrem de important în derularea activității de audit public intern.

6.4.1. Structura personalului de conducere

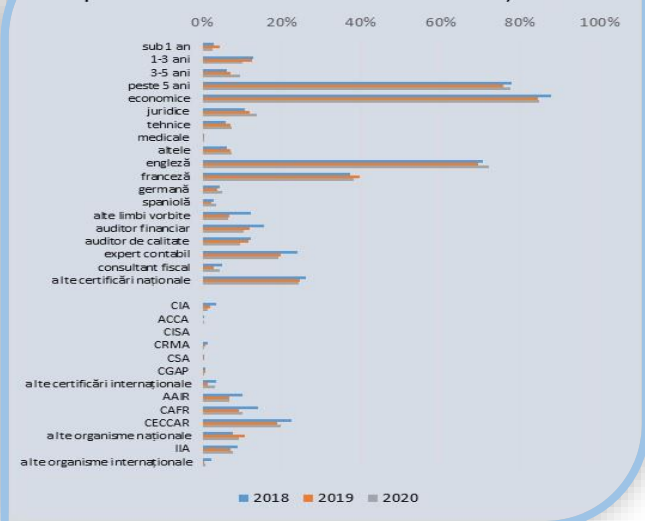
În funcție de aceste criterii, structura personalului de conducere, format din 218 persoane care exercită activități de audit public intern, se prezintă astfel:

- ♦ 78% au experiență de peste 5 ani în domeniu.
- ♦ 85% au studii economice.
- ♦ 72% au cunoștințe de limba engleză
- ♦ 68% dețin o certificare națională. Cele mai des întâlnite sunt certificările de auditor financiar, expert contabil, auditor de calitate.
- ♦ 94% nu dețin nicio certificare internațională.
- ♦ 46% sunt membri în organisme profesionale naționale.
- ♦ 91% nu sunt membri în organisme profesionale internaționale.

Tendințe privind evoluția structurii personalului de conducere în administrația publică

		2018	2019	2020	Creșteri medii anuale
Experiență în auditul intern	sub 1 an	3%	4%	3%	-0 pp
	1-3 ani	13%	13%	10%	-1 pp
	3-5 ani	6%	7%	10%	+2 pp
	peste 5 ani	78%	76%	78%	-0 pp
Studiile de specialitate	economice	88%	85%	85%	-1 pp
	juridice	11%	12%	14%	+1 pp
	tehnice	6%	7%	7%	+1 pp
	medicale	0%	0%	0%	-0 pp
	altele	6%	7%	7%	+0 pp
Limba străină vorbită	engleză	71%	70%	72%	+1 pp
	franceză	37%	40%	38%	+0 pp
	germană	4%	4%	5%	+0 pp
	spaniolă	3%	2%	4%	+0 pp
	alte limbi vorbite	12%	7%	6%	-3 pp
Certificări naționale deținute	auditor financiar	16%	12%	11%	-3 pp
	auditor de calitate	12%	12%	10%	-1 pp
	expert contabil	24%	20%	19%	-2 pp
	consultant fiscal	5%	3%	5%	-0 pp
	alte certificări naționale	26%	25%	24%	-1 pp
Certificări internaționale deținute	CIA	3%	2%	1%	-1 pp
	ACCA	0%	0%	0%	-0 pp
	CISA	0%	0%	0%	+0 pp
	CRMA	1%	1%	0%	-1 pp
	CSA	0%	0%	0%	-0 pp
	CGAP	1%	1%	0%	-0 pp
	alte certificări internaționale	3%	1%	3%	-0 pp
	AAIR	10%	7%	7%	-2 pp
Membru în organisme profesionale naționale	CAFR	14%	9%	10%	-2 pp
	CECCAR	23%	19%	20%	-1 pp
	alte organisme naționale	8%	11%	9%	+1 pp
	Membru în organisme profesionale internaționale	9%	7%	8%	-1 pp
Membru în organisme profesionale internaționale	IIA	9%	7%	8%	-1 pp
	alte organisme internaționale	2%	0%	1%	-1 pp

Graficul nr. 15. Evoluția structurii personalului de conducere la nivel național

Având în vedere toate aceste analize, se poate creiona **profilul șefului structurii de audit public intern din administrația publică din România**:

- Vechime peste 5 ani în audit intern;
- Studii economice;
- Vorbitor de limba engleză;
- Deține o certificare națională
- Nu deține certificare internațională;
- Este membrul unei organizații profesionale naționale
- Nu este membrul vreunei organizații profesionale internaționale.

Deținerea unei certificări internaționale sau a calității de membru în organisme profesionale internaționale ar trebui să reprezinte un deziderat a cărui îndeplinire contribuie la îmbunătățirea activității de audit public intern.

6.4.2. Structura personalului de execuție

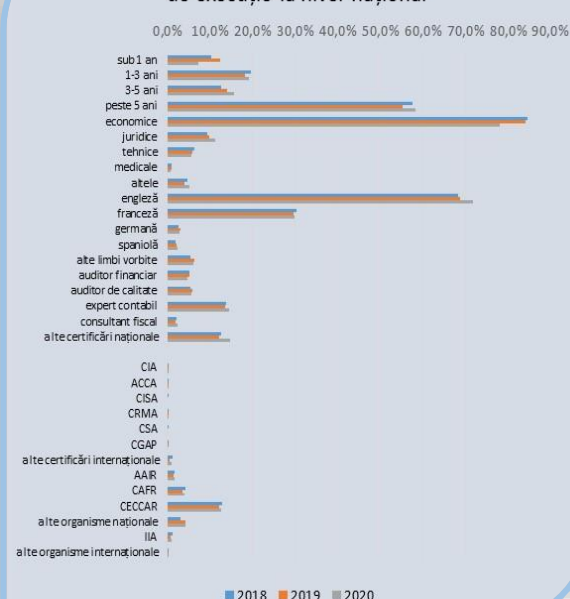
În funcție de aceste criterii, structura **personalului de execuție**, format din 2.508 de persoane care exercită atribuții de audit public intern, se prezintă astfel:

- ♦ 58% au experiență de peste 5 ani în domeniu.
- ♦ 78% au studii economice.
- ♦ 72% au cunoștințe de limba engleză.
- ♦ 58% dintre auditorii interni nu dețin nicio certificare națională.
- ♦ 98% dintre auditorii interni nu dețin nicio certificare internațională.
- ♦ 77% dintre auditorii interni nu s-au înscris în nicio asociație profesională națională.
- ♦ 99% din auditorii interni nu s-au înscris în nicio asociație profesională internațională.

Având în vedere toate aceste analize, se poate creiona profilul auditorului public intern din administrația publică din România:

- Vechime peste 5 ani în audit intern;
- Studii economice;
- Vorbitor de limba engleză;
- Nu deține nicio certificare națională sau internațională;
- Nu este membru al vreunei organizații profesionale naționale sau internaționale.

Graficul nr. 16. Evoluția structurii personalului de execuție la nivel național

Tendințe privind evoluția structurii personalului de execuție în administrația publică

		2018	2019	2020	Creștere medie anuală
Experiență în audit intern	sub 1 an	10,2%	12,4%	7,2%	-1,5 pp
	1-3 ani	19,5%	18,2%	19,1%	-0,2 pp
	3-5 ani	12,7%	14,1%	15,6%	+1,4 pp
	peste 5 ani	57,6%	55,3%	58,2%	+0,3 pp
Studiile de specialitate	economice	84,6%	84,1%	78,1%	-3,2 pp
	juridice	9,4%	9,9%	11,2%	+0,9 pp
	tehnice	6,4%	5,8%	5,6%	-0,4 pp
	medicale	1,0%	0,9%	0,8%	-0,1 pp
	alte	4,7%	4,0%	5,1%	+0,2 pp
Limba străină vorbită	engleză	68,3%	68,8%	71,9%	+1,8 pp
	franceză	30,2%	29,5%	29,9%	-0,2 pp
	germană	2,7%	3,0%	2,8%	+0,1 pp
	spaniolă	1,9%	2,2%	2,4%	+0,2 pp
	alte limbi vorbite	5,4%	6,2%	6,1%	+0,4 pp
Certificări naționale deținute	auditor financiar	5,3%	5,1%	4,8%	-0,2 pp
	auditor de calitate	5,3%	5,8%	5,7%	+0,2 pp
	expert contabil	13,7%	13,6%	14,5%	+0,4 pp
	consultant fiscal	2,2%	2,0%	2,3%	+0,1 pp
	alte certificări naționale	12,7%	12,1%	14,8%	+1,0 pp
Certificări internaționale deținute	CIA	0,3%	0,2%	0,4%	+0,0 pp
	ACCA	0,0%	0,1%	0,1%	+0,0 pp
	CISA	0,0%	0,0%	0,0%	-0,0 pp
	CRMA	0,0%	0,0%	0,0%	-0,0 pp
	CSA	0,0%	0,0%	0,0%	-0,0 pp
	CGAP	0,1%	0,1%	0,0%	-0,1 pp
	alte certificări internaționale	1,1%	0,5%	1,0%	-0,0 pp
Membru în organisme profesionale naționale	AAIR	1,8%	1,5%	1,6%	-0,1 pp
	CAFR	4,2%	3,6%	4,1%	-0,1 pp
	CECCAR	12,9%	12,1%	12,5%	-0,2 pp
	alte organisme naționale	3,1%	4,1%	4,3%	+0,6 pp
Membru în organisme profesionale internaționale	IIA	1,2%	0,8%	0,9%	-0,1 pp
	alte organisme internaționale	0,2%	0,3%	0,2%	-0,0 pp

Având în vedere toate aceste analize, se poate creiona **profilul auditorului public intern din administrația publică** din România:

- Vechime peste 5 ani în audit intern;
- Studii economice;
- Vorbitor de limba engleză;
- Nu deține nicio certificare națională sau certificare internațională;
- Nu este membru al vreunei organizații profesionale naționale sau internaționale.

Deținerea unei certificări naționale sau internaționale sau a calității de membru în organisme profesionale naționale sau internaționale ar trebui să reprezinte un deziderat a cărui îndeplinire contribuie la îmbunătățirea activității de audit public intern.

6.5. Asigurarea pregătirii profesionale continue a auditorilor interni

Pregătirea profesională continuă se realizează în cadrul unei perioade de minimum 15 zile lucrătoare pe an, activitate care intră în responsabilitatea conducătorului structurii de audit public intern, precum și a conducerii entității publice.

Din totalul de 2.726 de posturi ocupate și care exercită atribuții de audit public intern, un număr de 2.584 de persoane au participat la diferite forme de pregătire profesională, ceea ce reprezintă un grad de participare de circa 95%. În urma acestor participări, s-au cumulat, în medie, 16 zile de pregătire pentru fiecare persoană participantă.

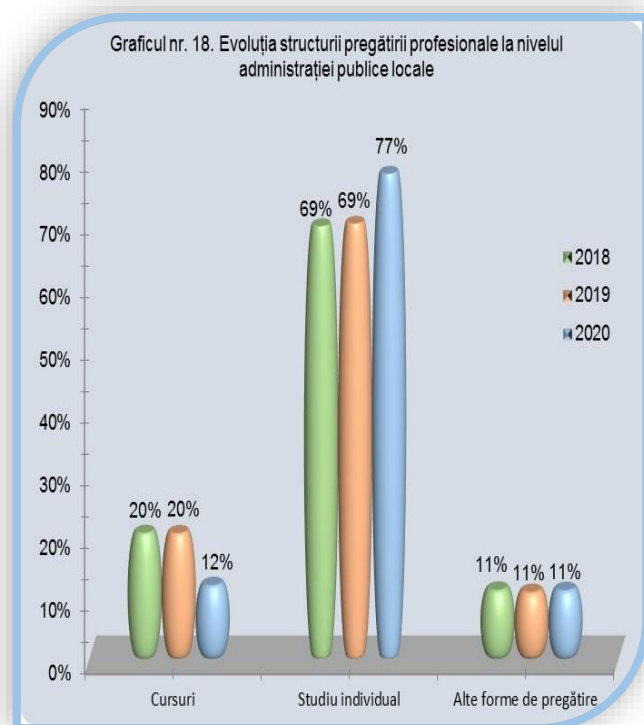
În ceea ce privește structura pregătirii profesionale realizată în anul 2020, acesta se prezintă astfel:

- ♦ 12% cursuri de instruire;
- ♦ 77% studiu individual;
- ♦ 11% alte forme de pregătire (conferințe, seminarii, workshopuri, etc.)

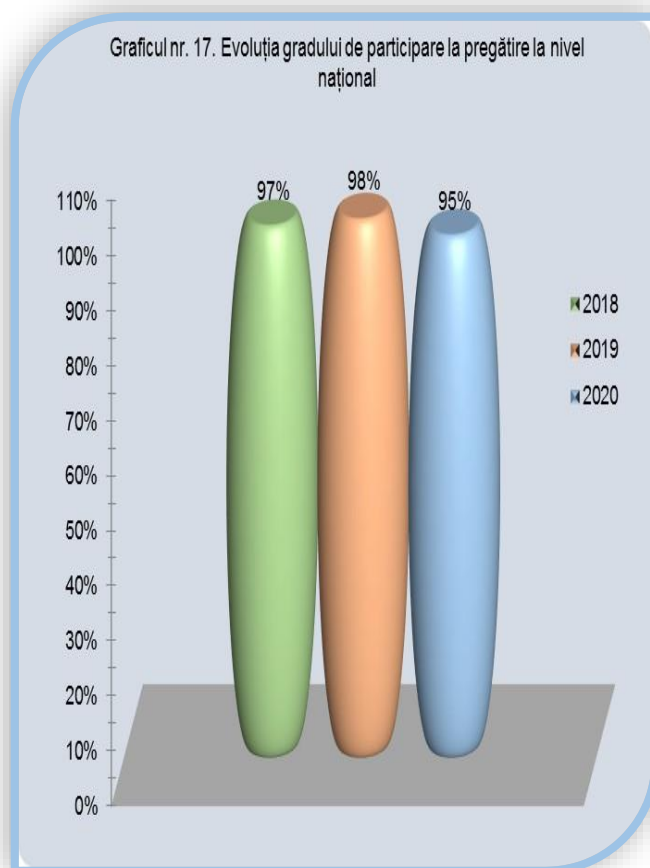
cu efectele și restricțiile aferente pandemiei de SARS-COV2.

Tendențe la nivelul administrației publice centrale privind asigurarea pregătirii profesionale continue

	2018	2019	2020	Creștere medie anuală
Gradul de participare la pregătire	97%	98%	95%	-0,86%
Pondere cursurilor de pregătire	20%	20%	12%	-4,15%
Pondere studiului individual	69%	69%	77%	4,17%
Pondere altor forme de pregătire	11%	11%	11%	0,0%

Se poate observa preponderența studiului individual ca instrument de pregătire profesională. Acest lucru este cauzat de faptul că nu sunt resurse financiare suficiente pentru a asigura participarea auditorilor la cursuri, seminarii conferințe, workshop-uri, etc cumulat

7. Planificarea activității de audit intern

Planificarea reprezintă activitatea prin intermediul căreia se pun de acord sarcinile ce trebuie îndeplinite pe o anumită perioadă de timp cu resursele disponibile pentru îndeplinirea acestor sarcini.

În ceea ce privește funcția de audit public intern, activitatea de planificare se realizează multianual, pe o perioadă de 3 ani, dar și anual. Calculul și repartizarea resurselor se realizează doar pe orizontul de timp mai scurt (1 an).

7.1. Planificarea multianuală

Primul pas în realizarea planificării multianuale este identificarea sferei auditabile, care este compusă din totalitatea activităților sau structurilor care își desfășoară activitatea în cadrul entității publice.

Planificarea multianuală are la bază evaluarea riscurilor aferente activităților derulate în cadrul entității publice și prioritizarea acestor activități în funcție de scorul de risc. Acest scor de risc este cel ce va determina momentul în care respectiva activitate va fi auditată de către structura de audit public intern.

Având în vedere faptul că riscurile asociate activităților sunt generate de mediul economic și social în care activitatea este derulată, apare necesitatea ca riscurile să fie reevaluate periodic, pentru a fi urmărite în dinamica lor. În acest context, planul multianual de audit public intern trebuie actualizat anual, iar acest lucru trebuie să stea la baza elaborării planului anual de audit public intern.

Referitor la actualizarea periodică a planului multianual de audit public intern, acest concept nu este cunoscut și implementat în majoritatea entităților publice, din cauza faptului că nu este menționată obligativitatea actualizării acestuia în baza legală aplicabilă activității de audit public intern.

De asemenea, pentru realizarea unei analize de risc fundamentate dar și pentru a reduce gradul de subiectivitate al analizei de risc, considerăm necesar utilizarea unor criterii de analiză a riscurilor bine definite, cu explicarea

modalității efective de realizare a analizei de risc și de stabilire a punctajului scorului de risc.

În acest caz, sunt puține situațiile în care entitățile publice au dezvoltat un sistem de criterii specifice de analiză a riscului.

7.2. Planificarea anuală

Planificarea anuală este rezultatul planificării multianuale și caracterul adecvat al acesteia depinde în mare măsură de corectitudinea modalității de executare a planificării multianuale.

În planurile anuale de audit public intern sunt incluse misiuni de asigurare, misiuni de consiliere, misiuni de evaluare și activități de urmărire a modului de implementare a recomandărilor. Sunt puține entitățile care, la nivelul planificării anuale analizează suficiența resurselor umane existente și se pronunță cu privire la gradul de acoperire al sferei auditabile, deși, doar un număr limitat de entități au posibilitatea de a acoperi sfera auditabilă în termen de 3 ani, în conformitate cu prevederile legale.

În cazul în care, din efectuarea planificării anuale și din calculul resurselor disponibile, rezultă imposibilitatea acoperirii sferei auditabile în termen de 3 ani, acest lucru se va comunica în mod obligatoriu conducerii entității publice, deoarece este afectat cadrul organizatoric și funcțional necesar desfășurării activității de audit public intern.

8. Realizarea misiunilor de audit intern în administrația publică

În cursul anului 2020 au fost realizate în total un număr de 11.487 misiuni de audit intern. Dintre acestea, 9.177 misiuni au fost misiuni de asigurare, 2.191 au fost misiuni de consiliere și 119 au fost misiuni de evaluare.

În cadrul misiunilor de asigurare, cele 10 domenii ale auditului intern specificate în raportul anual (bugetar, financiar-contabil, achiziții publice, resurse umane, IT, juridic, fonduri comunitare, funcții specifice, SCIM și alte domenii) au fost abordate de 14.682 de ori însemnând faptul că, unele misiuni de asigurare au abordat mai mult de un singur domeniu.

În ceea ce privește misiunile de asigurare se constată faptul că o pondere importantă este ocupată de misiunile de asigurare aferente domeniului funcțiilor specifice entității publice și financiar contabil.

De menționat faptul că misiunile de consiliere au fost realizate preponderent la nivelul ordonatorilor principali de credite, și mai puțin la nivelul entităților subordonate.

Având în vedere faptul că misiunile de consiliere sunt, în general, efectuate la solicitarea conducătorului entității publice și mai rar la inițiativa structurii de audit public intern, putem trage concluzia că

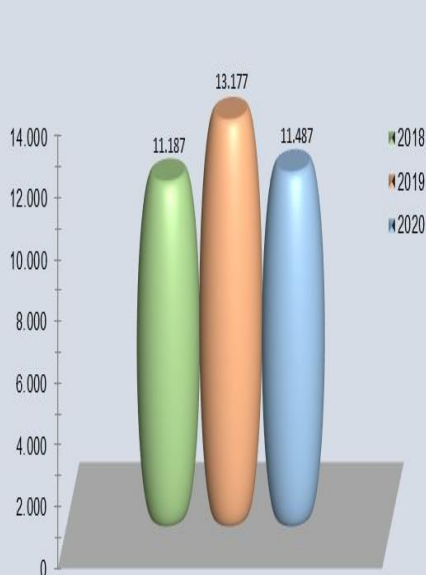
managementul entităților publice de la nivelul ordonatorilor principali de credite folosește mai mult funcția de audit public intern în exercitarea atribuțiilor de management decât managerii de la nivelul entităților subordonate, ceea ce poate sugera existența unei culturi manageriale mai dezvoltate la nivelul ordonatorilor principali de credite.

Menționăm faptul că în anul 2020 au fost efectuate un număr de 691 misiuni ad-hoc.

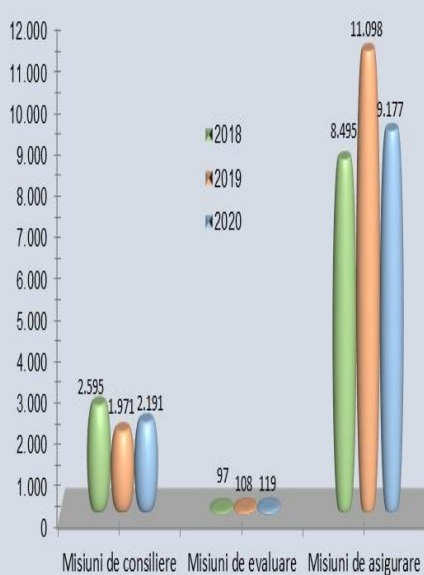
Tendențe la nivelul administrației publice privind numărul de misiuni de audit intern efectuate

	2018	2019	2020	Tendință Anuală medie
Număr total de misiuni efectuate	11.187	13.177	11.487	150
Număr de misiuni de asigurare efectuate	8.495	11.098	9.177	341
Număr de misiuni de consiliere efectuate	2.595	1.971	2.191	-202
Număr misiuni de evaluare	97	108	119	11
Număr de misiuni ad-hoc efectuate	803	677	691	-56

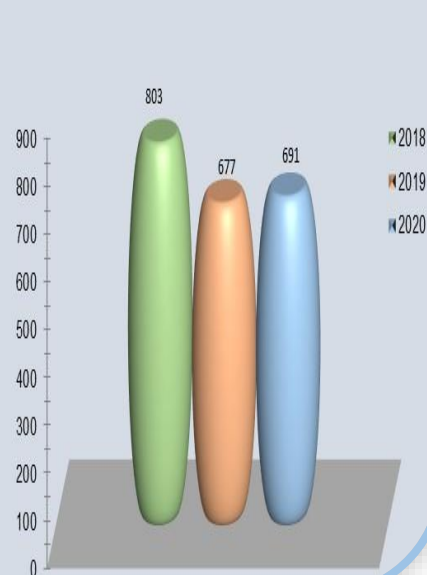
Graficul nr. 19. Evoluția numărului de misiuni de audit intern efectuate la nivel național

Graficul nr. 20. Evoluția tipurilor de misiuni de audit intern efectuate la nivel național

Graficul nr. 21. Evoluția numărului de misiuni ad-hoc efectuate la nivel național

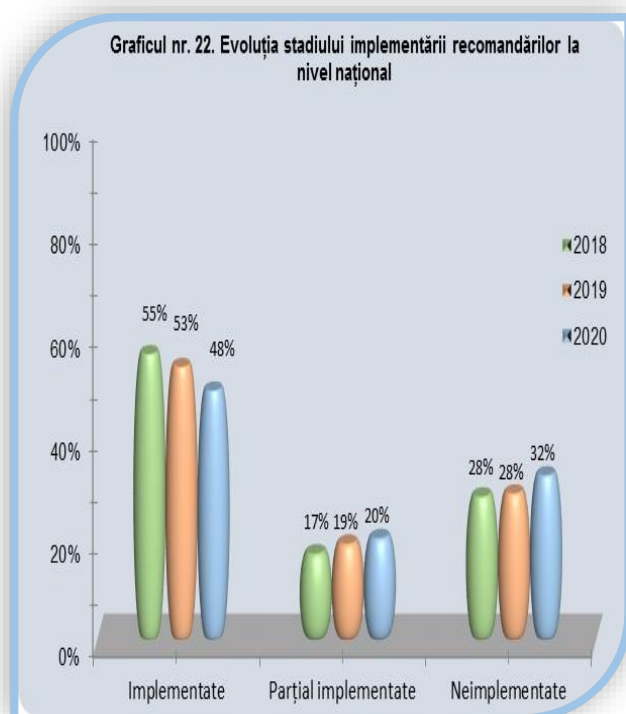
9. Urmărirea implementării recomandărilor

Urmărirea implementării recomandărilor se realizează la nivelul structurilor de audit public intern. UCAAPI consideră activitatea de urmărire a implementării recomandărilor ca fiind foarte importantă deoarece ea reprezintă finalitatea muncii de audit, iar prin implementarea recomandărilor se așteaptă să fie corectate disfuncțiile identificate de auditorii interni.

În cursul anului 2020, la nivelul administrației publice au fost urmărite un număr de 95.438 recomandări care se regăsesc în următoarele stadii de implementare:

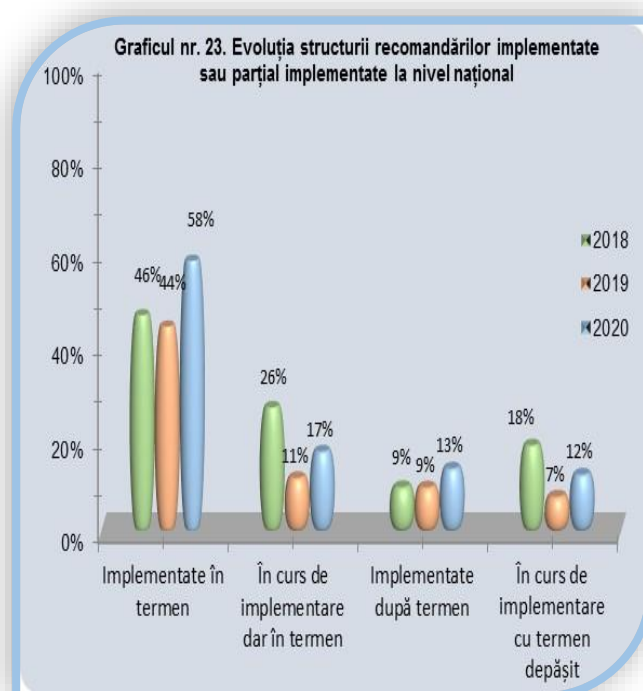
- ♦ 46.103 recomandări implementate (48%);
- ♦ 18.881 recomandări parțial implementate (20%);
- ♦ 30.454 recomandări neimplementate (32%).

Evoluția față de anii 2018 și 2019 este prezentată în graficul de mai jos.

Referitor la respectarea termenelor de implementare a recomandărilor în număr de 64.984, la nivelul administrației publice există următoarea situație:

- ♦ 37.412 recomandări implementate în termen (58%);
- ♦ 11.038 recomandări aflate în curs de implementare, dar în termen (17%);
- ♦ 8.691 recomandări implementate după termenul stabilit (13%);
- ♦ 7.843 recomandări aflate în curs de implementare, dar cu termenul depășit (12%).

10. Raportarea recomandărilor neînsușite

În anul 2020 nu au fost raportate recomandări neînsușite de către conducerea entităților publice din administrația publică, cu excepția unui singur caz, la nivelul unui Consiliu Județean, în care nu toate recomandările incluse în raportul final de audit intern au fost avizate de conducătorul entității publice în conformitate cu prevederile punctului 6.6.6. din cadrul H.G. nr. 1086/2013.

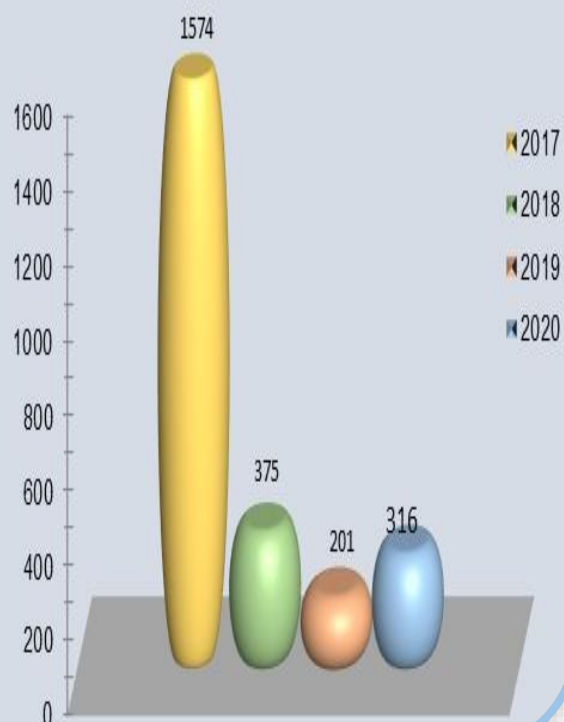
11. Raportarea iregularităților

În anul 2020, în administrația publică, au fost constatate un număr de 316 iregularități, majoritatea în domeniul financiar contabil, achiziții publice și cel al fondurilor comunitare.

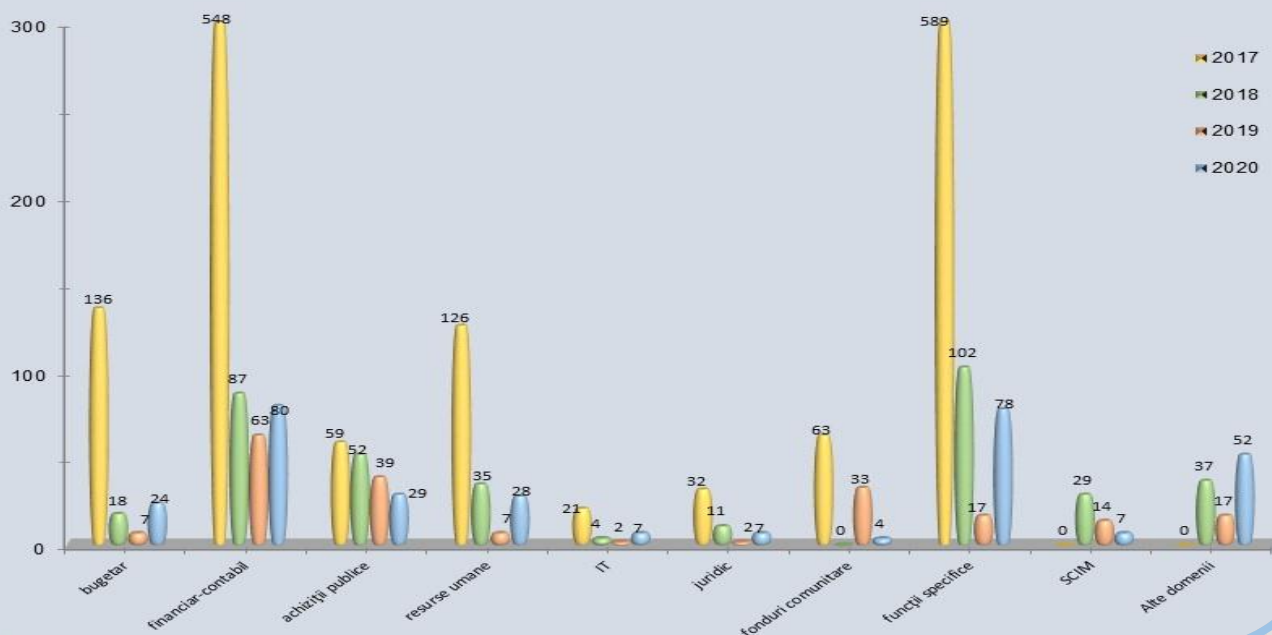
Tendințe privind iregularitățile în administrația publică

	2017	2018	2019	2020
număr de iregularități constatate	1.574	375	201	316
domeniul bugetar	136	18	7	24
domeniul financiar contabil	548	87	63	80
domeniul achizițiilor publice	59	52	39	29
domeniul resurselor umane	126	35	7	28
domeniul IT	21	4	2	7
domeniul juridic	32	11	2	7
domeniul fondurilor comunitare	63	0	33	4
domeniul funcțiilor specifice	589	102	17	78
domeniul SCIM	0	29	14	7
alte domenii	0	37	17	52

Graficul nr. 24. Evoluția numărului de iregularități constatate la nivel național

Graficul nr. 25. Evoluția numărului de iregularități constatate la nivel național

12. Elaborarea raportului financiar

Raportul financiar reprezintă raportul cu privire la constituirea și utilizarea fondurilor privind organizarea și funcționarea structurii de audit public intern în sistem de cooperare.

Marea majoritate a structurilor au comunicat UCAAPI informații financiare.

13. Realizarea de către DGRFP-uri a atribuțiilor delegate de către UCAAPI

Prin OMFP nr. 768/2003, UCAAPI a delegat către DGRFP-uri îndeplinirea următoarelor atribuții la nivel regional:

- ♦ Avizarea normelor metodologice la ordonatorii principali de credite;
- ♦ Avizarea numirii / revocării șefilor structurilor de audit public intern de la nivelul ordonatorilor principali de credite;
- ♦ Verificarea respectării normelor, instrucțiunilor, precum și a Codului privind conduita etică a auditorului intern și inițierea de măsuri corective în cooperare cu ordonatorul principal de credite.

Din acest punct de vedere, prin rapoartele anuale aferente anului 2020 s-a solicitat DGRFP-urilor raportarea cu privire la îndeplinirea acestor atribuții, rezultând următoarea situație:

♦ Au fost avizate normele metodologice la un număr de 2 de ordonatori principali de credite;

♦ Au fost acordate un număr de 2 avize privind numirea / revocarea șefilor structurilor de audit intern;

♦ A fost realizată o misiune de evaluare privind respectarea normelor și a Codului de conduită. Precizăm că, în cazul altor două misiuni de evaluare realizate de către UCAAPI, au fost implicați și auditori interni din cadrul DGRFP-urilor cu atribuții delegate în cadrul UAT-urilor evaluate.

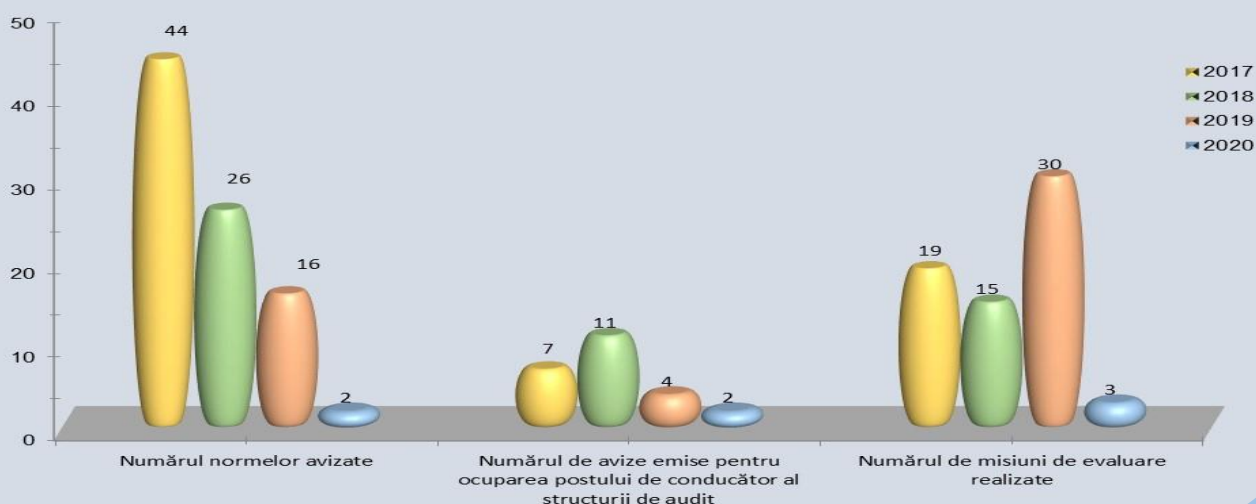
Referitor la acestea din urmă, s-a solicitat DGRFP-urilor să raporteze numărul de entități evaluate în ultimii 5 ani, rezultând faptul că, în această perioadă au fost evaluate 82 de entități din totalul de 292.

Cu alte cuvinte, gradul de acoperire al sferei entităților ce trebuie evaluate integral la fiecare 5 ani este de circa 28%.

Tendențe la nivel național privind îndeplinirea atribuțiilor delegate

	2018	2019	2020	Tendență
Numărul normelor avizate	26	16	2	-19,00
Numărul de avize emise pentru ocuparea postului de conducător al structurii de audit	11	4	2	1,50
Numărul de misiuni de evaluare realizate	15	30	3	-3,50

Graficul nr. 26. Evoluția îndeplinirii atribuțiilor delegate

14. Înființarea comitetelor de audit intern

Conform prevederilor legale, un număr de 13 entități publice au obligația înființării comitetelor de audit intern.

Dintre acestea, la finele anului 2020 un număr de 8 entități au înființat aceste comitete, iar 5 entități nu au înființat comitetul.

PARTEA II-a – ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ DE UCAAPI ÎN ANUL 2020

15. Atribuții și responsabilități

Atribuțiile UCAAPI sunt stabilite în conformitate cu prevederile art. 8 din Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările ulterioare și de legislația secundară, respectiv HG nr. 1086/20131, HG nr. 1183/20122 și HG nr. 554/20143.

Printre principalele atribuții ale UCAAPI se regăsesc următoarele:

- reglementează la nivel național activitatea de audit public intern, promovând în acest sens proiecte de acte normative în domeniu și urmărește aplicarea unei strategii și metodologii unitare în domeniul auditului intern pentru toate entitățile publice;

- răspunde de formarea și pregătirea profesională a auditorilor interni din sectorul public și coordonează sistemul de recrutare a auditorilor interni din entitățile publice;

- răspunde de asigurarea calității activității de audit intern pentru toate entitățile publice, evaluând în acest sens activitatea de audit desfășurată în cadrul acestora și propunând împreună cu conducătorii entităților publice respective soluții în vederea corectării deficiențelor existente;

- răspunde de implementarea activității de audit public intern la nivelul administrației publice locale (comune, orașe, municipii), inclusiv la nivelul structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale care

asigură funcția de audit intern în sistem de cooperare;

- asigură funcția de audit intern pentru entitățile publice centrale la care conducătorii exercită calitatea de ordonatori principali de credite, derulează anual bugete mai mici de 5.000.000 lei, nu au înființat funcția de audit intern și au încheiat protocoale de colaborare cu Ministerul Finanțelor;

- este Autoritate de Audit pentru Mecanismele Financiare Spațiul Economic European și Norvegian 2014-2021.

Atribuțiile UCAAPI în calitate de Autoritate de Audit pentru MF SEE și Norvegian și Programul de Cooperare Elvețiano-Român sunt stabilite potrivit Regulamentelor privind implementarea acestor mecanisme și memorandumurilor de înțelegere încheiate.

16. Organizarea funcțională

În anul 2020, UCAAPI a funcționat cu un număr de 22 posturi aprobate, potrivit Statului de funcții, din care doar 17 posturi au fost funcționale (la data de 31.12.2020, 2 posturi sunt vacante și 3 posturi suspendate – 1 post la cerere, 1 post pentru creștere copil și 1 pentru concediu medical prelungit).

UCAAPI este organizată funcțional prin respectarea principiilor specializării și complementarității în gruparea activităților, astfel:

A. Serviciul evaluare, raportare anuală și metodologie este structurat astfel:

¹ Norme generale privind exercitarea activității de audit public intern

² Norme privind sistemul de cooperare pentru asigurarea funcției de audit public intern

³ Norme pentru aprobarea Normelor privind înființarea comitetelor de audit intern

A.1. Biroul pentru strategie și metodologie generală. Definește și dezvoltă strategia și cadrul normativ în domeniul auditului public intern, elaborează și dezvoltă instrumente specifice de audit intern (metodologii, ghiduri, îndrumare, instrucțiuni etc.) utile practici auditorilor interni din sectorul public, coordonează procesele de recrutare și formare profesională a auditorilor interni din sectorul public, asigură funcția de audit intern la entitățile publice centrale care derulează bugete mai mici de 5 mil. lei și au încheiate protocoale de colaborare cu Ministerul Finanțelor, desfășoară activități cu caracter specific în vederea îmbunătățirii activității la nivelul direcției.

A.2. Compartimentul coordonare, evaluare și raportare. Coordonează compartimentele de audit intern organizate în cadrul entităților publice în implementarea și dezvoltarea funcției de audit intern, evaluează modul de respectare a reglementărilor în domeniul auditului public intern de către compartimentele de audit intern, procesul de implementare a recomandărilor și progresele înregistrate, asigură elaborarea Raportului anual privind activitatea de audit public intern desfășurată la nivel național.

B. Serviciul operațional de audit public intern

Îndeplinește potrivit Acordurilor și Memorandumurilor de înțelegere încheiate funcția de Autoritate de Audit pentru programele finanțate prin MFSEE și MF Norvegian 2014-2021. Planifică și realizează misiuni de audit de interes național cu implicații multisectoriale și evaluează progresele înregistrate în integrarea controlului financiar preventiv în sfera răspunderii manageriale.

17. Rezultatele activității desfășurate

În concordanță cu prevederile art. 8 din Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările ulterioare, UCAAPI a desfășurat în anul 2020 următoarele activități:

17.1. Activități exercitate în calitate de Autoritate de Audit

În conformitate cu prevederile Memorandumurilor de înțelegere privind implementarea MF SEE și MF Norvegian 2009-2014, respectiv 2014-2021, precum și pentru implementarea Programului de Cooperare Elvețiano- Român 2009-2014, UCAAPI a fost desemnată să exercite rolul de Autoritate de Audit în cadrul acestor mecanisme.

17.1.1. Misiuni de audit intern

UCAAPI, în anul 2020 a realizat următoarele misiuni de audit în calitate de Autoritate de Audit pentru MF SEE și MF Norvegian:

- o misiune de audit de conformitate pentru verificarea conformității sistemului de management și control implementat de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (Operator de Program) pentru MF SEE și MF Norvegian 2014-2021;
- 2 misiuni de audit pentru reevaluarea conformității sistemelor de management și control implementate pentru MF SEE și MF Norvegian 2014-2021 de Ministerul Sănătății și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor pentru revizuirea opiniei de audit;
- 4 misiuni de audit de sistem pentru evaluarea sistemelor de management și control pentru Programele: „Dezvoltare locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor, Justiție, Educație, burse și antreprenoriat pentru tineri și Fondul pentru Relații Bilaterale”;
- 3 misiuni de audit de operațiuni pentru verificarea cheltuielilor declarate în cadrul programelor: „Dezvoltare locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor, Justiție, educație, burse și antreprenoriat pentru tineri”;

- o misiune de audit pentru verificarea cheltuielilor declarate și autorizate în cadrul proiectului „Înlocuirea vechilor autobuze diesel cu autobuze electrice cu două stații de încărcare”, finanțat din Programul de Cooperare Elvețiano – Român;

17.1.2. Alte activități

- elaborarea secțiunii aferentă UCAAPI din raportul final pentru Programul de Cooperare Elvețiano – Român;
- elaborarea Strategiei de audit pentru MF SEE și MF Norvegian 2014-2021;
- elaborarea raportului anual de audit pentru MF SEE și MF Norvegian 2014-2021.

17.2. Misiuni de evaluare

În implementarea activității, UCAAPI a desfășurat conform Planului de activitate, misiuni de evaluare a activității de audit public intern la entitățile publice, precum și activități de urmărire a implementării recomandărilor formulate prin rapoartele de audit anterioare, astfel:

- 8 misiuni de evaluare la nivelul: Ministerului Justiției, Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerului Afacerilor Externe, Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Cibinium”, Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Moldova”, Asociației de Audit Public Intern Consult Botoșani, Filiala Județeană Bistrița–Năsăud a ACoR, Filiala Județeană Brăila a ACoR. Aceste misiuni au avut drept scop exprimarea unei opinii independente și obiective cu privire la modul de organizare a activității de audit public intern. La entitățile publice care asigură funcția de audit intern în sistem de cooperare s-a urmărit și analiza modului de efectuare a planificării multianuale și anuale.

Precizăm că, echipele de evaluare din cadrul UCAAPI, în funcție de constatările efectuate și problemele identificate au clarificat și au prezentat detaliat acțiunile necesare pentru realizarea activităților aferente obiectivelor stabilite și au formulat recomandări pentru îmbunătățirea acestora (45 recomandări).

- 3 misiuni de evaluare ad-hoc efectuate urmare sesizărilor primite de UCAAPI, la:

a) Serviciul Audit Public Intern din cadrul A.N.S.V.S.A., pentru verificarea aspectelor sesizate prin adresa A.N.S.V.S.A. 25.469/14.02.2020;

b) Compartimentul de audit public intern din cadrul Senatului României, privind respectarea metodologiei specifice de audit public intern urmare realizării misiunii cu tema „Evaluarea sistemului de prevenire a corupției - anul 2019”;

c) Serviciul Audit Public Intern din cadrul A.N.S.V.S.A., pentru verificarea aspectelor sesizate de către D.S.V.S.A. București prin adresa nr. 20.993/10.06.2020.

Urmare acestor misiuni au fost formulate un număr de 10 recomandări.

17.3. Asigurarea funcției de audit public intern pentru entitățile cu bugete sub 5 mil. lei

În baza atribuției stabilită de art. 11. lit. e) din Legea nr. 672/2002, republicată, cu modificările ulterioare, Ministerul Finanțelor prin UCAAPI a încheiat protocoale de colaborare pentru asigurarea funcției de audit public intern cu 3 entități publice centrale, la care conducători exercită funcția de ordonatori principali de credite, gestionează anual bugete mai mici de 5 mil. lei și nu au înființată activitatea de audit intern, respectiv:

- Institutul de Drept Public și Științe Administrative al României;

- Consiliul de Monitorizare a implementării Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități;

- Registrul Urbaniștilor din România.

În cursul anului 2020, s-a derulat misiunea „Activitatea financiar-contabilă” realizată la nivelul Registrului Urbaniștilor din România.

*

Precizăm faptul că, urmare stării de urgență și stării de alertă, instituite la nivel național în anul 2020, în conformitate cu Ordinul comun al Ministerului Muncii și Protecției Sociale și Ministerul Sănătății nr. 3577/831/2020 privind măsurile pentru prevenirea contaminării cu noul coronavirus SARS-CoV-2 și pentru asigurarea desfășurării activității la locul de muncă în condiții de securitate și sănătate în muncă, derularea misiunilor de evaluare s-au efectuat cu respectarea măsurilor de prevenție. Astfel misiunile s-au derulat fără vizită la fața locului, iar interviul și întâlnirile cu reprezentanții entităților evaluate s-au realizat de la sediul UCAAPI în sistem online.

17.4. Urmărirea implementării recomandărilor

Scopul desfășurării acestei activități a fost de a urmări și monitoriza gradul de implementare a recomandărilor formulate de UCAAPI prin rapoartele de audit/evaluare întocmite anterior, precum și de a urmări progresul înregistrat în îmbunătățirea calității activității de audit intern la entitățile evaluate.

Astfel, în cursul anului 2020, s-a urmărit și monitorizat gradul de implementare a recomandărilor formulate prin rapoartele de audit intern anterioare pentru:

- 11 entități publice centrale (ARACIS, MCIN, ORNISS, CNSC, ME, ANRP, CES, ASF, CNA, MS, CNAS),
- 18 structuri asociative (Filialele Județene ACoR Buzău, ACoR Mehedinți, ACoR Prahova, ACoR Timiș, Asociația Microregională FELCSIK, ADI Câmpia Transilvană, ADI „Câmpia Transilvaniei”, Asociația de Audit „Târnava”, ADI „Ieroneșeană”, ADI „Zona Reghin”, ADI „Zagăr-Viișoara”, ADI

„Valea Regilor”, ADI Locală Ialomița, ADI „AUDIT” Mehedinți, ADI „ALCSIK”, Entitatea Publică Locală Organizatoare Bălăușeri, Entitatea Publică Locală Organizatoare Albești-Nadeș, Entitatea Publică Locală Organizatoare Coroisanmartin), precum și la DGRFP Brașov, București, Craiova, Galați și Ploiești.

În cadrul acestei activități s-a urmărit gradul de implementare pentru un număr de 251 recomandări. Urmare evaluărilor efectuate a rezultată că, din totalul recomandărilor menționate: 137 recomandări au fost implementate, 38 recomandări au fost parțial implementate, 74 recomandări nu au fost implementate, iar 2 recomandări au fost închise.

Recomandări implementate	137
Recomandări parțial implementate	38
Recomandări neimplementate	74
Recomandări închise	2
Total	251

17.5. Raportarea activității de audit public intern.

UCAAPI a elaborat Raportul privind activitatea de audit intern în sectorul public pe anul 2020, precum și Raportul privind activitatea desfășurată de Comitetul pentru Audit Public Intern în anul 2020.

Raportul privind activitatea de audit intern în sectorul public pe anul 2019 prezintă stadiul implementării auditului intern în administrația publică, contribuția acestuia la îmbunătățirea activității entităților publice și principalele direcții și modalități de acțiune pentru creșterea calității activității de audit intern. Informațiile conținute sunt rezultatul colectării și prelucrării datelor din:

- 50 rapoarte privind activitatea de audit public intern desfășurată la nivelul entităților publice centrale, inclusiv de la nivelul entităților subordonate, aflate în coordonarea sau sub autoritatea acestora;
- 8 rapoarte centralizatoare de la nivelul Direcțiilor Generale Regionale ale Finanțelor Publice privind activitatea de audit public intern desfășurată la nivelul administrației publice locale

- 51 rapoarte privind activitatea de audit public intern realizată în sistem de cooperare.

De asemenea, UCAAPI a asigurat dezvoltarea sistemului de raportare a rezultatelor activității de audit public intern pentru anul 2020, prin elaborarea formatului cadru al raportului de activitate și a anexelor la acesta, publicat pe site-ul MF.

17.6. Avizarea șefilor/coordonatorilor compartimentelor de audit intern

Activitatea de avizare a șefilor structurilor de audit public intern/coordonatorilor/ auditorilor interni unde exista un post unic în cadrul compartimentului de audit, a constat în analiza documentațiilor primite, organizarea și desfășurarea interviurilor, notarea probelor și în funcție de rezultatele obținute și eliberarea avizelor.

Astfel, în anul 2020 au fost depuse un număr de 10 dosare prin care s-a solicitat obținerea avizului (din care 6 pentru funcții de conducere și 4 pentru funcții de execuție). Rezultatele, urmare procedurii derulate, au fost:

Tipul avizului	Nr. avize eliberate	Entitatea	
		Centrală	Locală
Avize favorabile	8	5 (AGERPRES, MMAP, SPP, MAI, SRT)	3 (Filialele județene ACoR Botoșani, ACoR Sălaj, ADI Zona Reghin)
Avize nefavorabile	1	-	ADI Zona Reghin
Restituire dosar	1	Ministerul Mediului	-

17.7. Elaborarea și actualizarea cadrului metodologic general specific

În cursul anului 2020 s-au fundamentat și elaborat:

- propuneri de modificare și completare a Normele privind sistemul de cooperare pentru asigurarea funcției de audit public intern, aprobate prin HG nr. 1183/2021, care au fost discutate cu auditorii interni din cadrul structurilor asociative ce asigură funcția de audit intern în sistem de cooperare.

- proiectul de Ordin al ministrului finanțelor privind desemnarea persoanelor din cadrul UCAAPI care asigură activitatea de audit intern la entitățile publice centrale ai căror conducători sunt ordonatori principali de credite, gestionează un buget anual de până la 5 milioane de lei, nu au constituit compartiment de audit intern și au încheiat protocol de colaborare cu Ministerul Finanțelor.

- Strategia dezvoltării auditului public intern din România în perioada 2021-2024. Documentul prezintă stadiul organizării și implementării auditului public intern la nivelul sectorului public din România, perspectivele privind dezvoltarea auditului public intern pe termen lung (10-12 ani), precum și obiectivele strategice și în cadrul acestora direcțiile de acțiune stabilite pentru perioada 2021-2024, în vederea consolidării activității la nivelul entităților publice.

De asemenea, UCAAPI și-a actualizat propria Cartă a auditului intern, care a fost aprobată de conducerea ministerului, iar pentru asigurarea activității de audit intern la entitățile publice centrale, la care conducătorii exercită calitatea de ordonatori principali de credite, derulează anual bugete mai mici de 5 mil. lei și nu au înființat funcția de audit intern, a elaborat și aprobat Normele privind asigurarea funcției de audit intern la entitățile publice centrale ai căror ordonatori principali de credite, gestionează anual bugete de până la 5 milioane lei și nu au înființat structură de audit intern;

17.8. Activități specifice de metodologie și strategie generală

17.8.1. Planificarea activității de audit intern

UCAAPI, în anul 2020 și-a desfășurat activitatea pe baza Planului anual de activitate, aprobat de conducerea ministerului.

Planul anual de activitate a fost structurat pe mai multe secțiuni, respectiv activități desfășurate în calitate de Autoritate de Audit pentru MF SEE și Norwegian 2014-2021, activități de coordonare, raportare și evaluare a activității de audit intern desfășurată în cadrul entităților publice și activități de metodologie și strategie generală.

În cursul anului 2020, Planul de activitate a fost modificat de mai multe ori, factorii declanșatori

fiind modificarea priorității în realizarea activităților, limitarea resurselor umane disponibile la nivelul direcției, precum și restricțiile impuse urmare introducerea stărilor de urgență și alertă pe teritoriul României și menținerea acestora pe tot parcursul anului 2020, stări generate de apariția situației de pandemie, create de virusul SARS CoV-2.

Precizăm că situația de pandemie instituită a influențat realizarea mai multor atribuții aflate în responsabilitatea UCAAPI, cum ar fi: derularea misiunilor de audit în calitate de Autoritate de Audit, derularea misiunilor de evaluare a activității de audit public intern la entitățile publice, asigurarea pregătirii profesionale a auditorilor interni din entitățile publice etc.

17.8.2. Dezvoltarea de instrumente specifice de audit

Pentru practica auditorilor interni din entitățile publice au fost fundamentate și elaborate mai multe instrumente de audit, respectiv:

- Instrucțiune - Model-cadru de Norme metodologice specifice privind exercitarea activității de audit public intern în sistem de cooperare;
- Instrucțiune - Model-cadru de Carta auditului intern utilizată de structurile de audit intern organizate prin sistemul de cooperare.

De asemenea, UCAAPI a realizat o analiză și un sondaj, pe baza de chestionar, privind modul de funcționare a auditului intern în entitățile publice pe perioada pandemiei generată de virusul SARS CoV-2. Răspunsurile primite au fost centralizate, analizate și prelucrate și s-a format o imagine cu privire la modalitatea în care a funcționat auditul public intern în perioada martie-aprilie 2020.

Rezultatele sondajului efectuat au fost transpuse într-o instrucțiune „Auditul intern în perioada de pandemie”, care conține îndrumări de bună practică pentru auditorii interni din entitățile publice, publicată pe site-ul MF.

17.8.3. Avizarea Normelor metodologice specifice și a Cartei auditului intern

Având în vedere atribuțiile stabilite prin cadrul normativ, UCAAPI avizează normele metodologice specifice privind activitatea de

audit intern pentru compartimentele de audit public intern organizate la nivelul entităților publice centrale la care se exercită funcția de ordonator principal de credite și pentru compartimentele de audit public intern constituite la nivelul entităților publice/structurilor asociative organizatoare în cazul entităților publice care își asigură funcția de audit intern prin cooperare.

În anul 2020, UCAAPI a primit și a avizat pentru conformitate normele metodologice specifice privind exercitarea activității de audit intern elaborate de: CNSAS, ADI Ialomița, CNAS, Asociația Zona Mureșul Superior, ADI ACSA Satu Mare.

De asemenea, au fost analizate și restituite cu propunere de modificare și completare normele metodologice specifice primite de la: ONPCSB, MFE, ADI Audit Mehedinți, ADI Gepiu Remetea, Filialele Județene Botoșani, Maramureș și Vaslui ale ACoR. Normele primite de la Casa Județeană de Pensii Publice Iași au fost redirecționate pentru avizare către entitatea publică ierarhic superioară acestora.

17.8.4. Avizarea Cartei auditului intern

Potrivit atribuțiilor stabilite prin cadrul normativ, UCAAPI avizează Carta auditului intern elaborată de compartimentele de audit intern organizate la nivelul entităților publice centrale și locale la care se exercită funcția de ordonator principal de credite, precum și pentru compartimentele de audit intern constituite la nivelul structurilor asociative care asigură funcția de audit intern în sistem de cooperare.

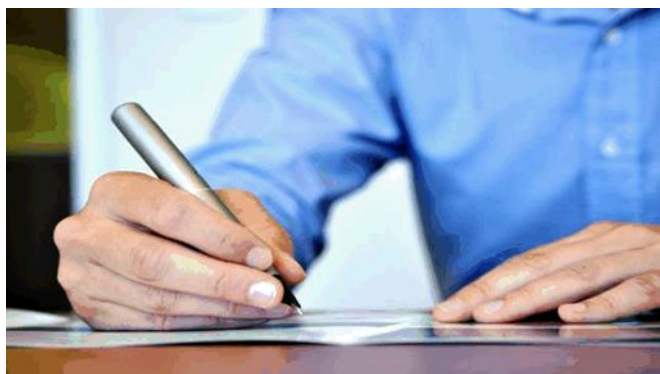
În anul 2020, UCAAPI a primit și avizat pentru conformitate proiectele de Carta auditului intern elaborate de CNSAS, ADI Ialomița, Asociația Zona „Mureșul Superior”, ADI ACSA Satu Mare.

În cursul anului 2020 au mai fost primite și analizate, însă, au fost restituite cu propuneri de modificare și completare Carta auditului intern elaborate de Filialele Județene Hunedoara și Vaslui ale ACoR, ADI Audit Mehedinți și MFE. Carta primită de la SC Total Verde SA și Casa Județeană de Pensii Publice Iași au fost redirecționată pentru avizare către entitatea publică ierarhic superioară acestora.

17.8.5. Furnizarea de consultanță și asistență de specialitate structurilor de audit intern

Consultanța și asistența de specialitate asigurată de UCAAPI compartimentelor de audit intern din sectorul public, s-a realizat în general online și telefonic, pe probleme legate în principal de aplicarea metodologiei de audit public intern, avizarea numirii/destituirii șefului compartimentului de audit public intern, avizarea numirii/revocării auditorilor publici interni.

De asemenea, a fost asigurată îndrumarea și asistența de specialitate entităților publice locale și compartimentelor de audit intern din cadrul structurilor asociative în implementarea sistemului de cooperare în asigurarea funcției de audit public intern.

17.8.6. Formularea de răspunsuri la adrese/petiții/scrisori

UCAAPI asigură interpretarea unitară a reglementărilor legale în domeniul auditului intern și formulează în termen răspunsuri la adresele/scrisorile/petițiile primite.

Prin adresele/scrisorile/petițiile primite s-au solicitat informații, clarificări, puncte de vedere, în general, cu privire la organizarea și desfășurarea activității de audit public intern, procesul de atestare a auditorilor publici interni, realizarea misiunilor de audit public intern și cu incidență în domeniul de activitate al ministerului.

În cursul anului 2020 la nivelul direcției au fost primite și soluționate peste 670 de lucrări (scrisori, puncte de vedere, diverse solicitări, adrese inițiate etc.). De asemenea, au fost primite, analizate și soluționate 7 scrisori care au fost înregistrate în regim de petiții.

17.8.7. Asigurarea secretariatului tehnic al CAPI

Pentru buna desfășurare a activității CAPI, organism cu caracter consultativ, constituit pe lângă UCAAPI, în cursul anului 2020, UCAAPI a asigurat secretariatul tehnic pentru cele 5 ședințe organizate.

În cadrul ședințelor, membrii CAPI au analizat și dezbătut materialele elaborate de UCAAPI aflate pe ordinea de zi, potrivit competențelor stabilite.

Pentru fiecare ședință CAPI s-au redactat procesele-verbale ale ședințelor, s-au elaborat sintezele ședințelor, avizele și opiniile emise, precum și alte materiale rezultate în urma dezbaterilor ce au avut loc.

Precizăm că toate documentele și materialele elaborate de UCAAPI și supuse dezbaterii CAPI au fost avizate sau au primit opinie favorabilă.

18.8.8. Alte activități de audit public intern cu caracter general

În conformitate cu atribuțiile stabilite, UCAAPI a mai desfășurat în cursul anului 2020 o serie de activități cu caracter general, în domeniile: control intern (chestionar autoevaluare, raport semestrial/anual privind stadiului implementării sistemului de control intern, registrul riscurilor etc.), integritate și anticorupție (plan de acțiuni, raport privind stadiul implementării strategiei naționale anticorupție), resurse umane, avizare proceduri de sistem etc.

18. Proiecte derulate la nivelul direcției

18.1. Proiect „Sprijin pentru Autoritatea de Audit în gestionarea Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European și Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021”.

Proiectul se derulează cu finanțare din Mecanismele Financiare SEE 2014-2021 și MF Norvegian 2014-2021 și se implementează în perioada 2018-2025.

În cursul anului 2020 s-a asigurat finanțarea cheltuielilor necesare desfășurării activității ca

Autoritate de Audit, precum și managementul proiectului.

Rezultate obținute prin implementarea proiectului au constat în traducerea documentelor elaborate de Autoritatea de Audit, precum și elaborarea, transmiterea și aprobarea rapoartelor intermediare financiare.

18.2. Proiect „Performance Audit, as the instrument assessing the efficiency of programmes in the public administration of Romania”.

Proiectul a fost demarat în anul 2019 având data de finalizare la 31.03.2021.

În primul trimestru al anului 2020 au fost organizate întâlniri ale experților cu echipele de audit care realizează cele 2 misiuni pilot de audit al performanței, care au ca scop testarea metodologiei elaborate cu privire la auditul performanței.

Ulterior, implementarea proiectului a fost suspendată, urmare pandemiei generată de apariția virusului SARS CoV-2 și măsurilor restrictive instituite urmare stărilor de urgență și de alertă instituite la nivel național și prelungite până la sfârșitul anului.

19. Concluzii

Principalele obiective stabilite de UCAAPI pentru anul 2021 sunt următoarele:

- *continuarea demersurilor privind modificarea și completarea Normelor privind sistemul de cooperare pentru asigurarea funcției de audit public intern în sistem de cooperare, aprobate prin HG nr. 1183/2012, precum de aprobare a proiectului de Ordin al ministrului finanțelor privind desemnarea persoanelor din cadrul UCAAPI care asigură activitatea de audit intern la entitățile publice centrale ai căror conducători sunt ordonatori principali de credite, gestionează un buget anual de până la 5 milioane de lei, nu au constituit compartiment de audit intern și au încheiat protocol de colaborare cu Ministerul Finanțelor.*

- *urmărirea aplicării și dezvoltării unei strategii și metodologii unitare în domeniul auditului intern pentru toate entitățile publice;*

- *elaborarea raportului privind activitatea de audit intern desfășurată în sectorul public în anul 2020;*

- *asigurarea calității activității de audit intern pentru toate entitățile publice, evaluând în acest sens activitatea de audit desfășurată în cadrul acestora și propunând împreună cu conducătorii entităților publice respective soluții în vederea corectării deficiențelor existente;*

- *asigurarea funcției de audit intern pentru entitățile publice centrale ai căror conducători sunt ordonatori principali de credite, gestionează anual bugete de până la 5 milioane de lei, nu au constituit compartiment de audit intern și au încheiat protocol de colaborare cu Ministerul Finanțelor;*

- *realizarea atribuțiilor ce revin în calitate de Autoritate de Audit pentru Mecanismul Financiar Spațiul Economic European și Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021;*

- *implementarea activității de audit public intern la nivelul administrației publice locale (comune, orașe, municipii), inclusiv la nivelul structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale care asigură funcția de audit intern în sistem de cooperare.*

PARTEA III-A – ACTIVITATEA DESĂȘURATĂ DE COMITETUL DE AUDIT PUBLIC INTERN ÎN ANUL 2020

20. Cadrul general

Rolul Comitetului pentru Audit Public Intern

Comitetul pentru Audit Public Intern (CAPI) este un organism cu caracter consultativ care funcționează pe lângă UCAAPI, în scopul definirii strategiei și îmbunătățirii activității de audit intern în sectorul public.

Structura Comitetului pentru Audit Public Intern

CAPI cuprinde 11 membri, care sunt nominalizați expres la art. 5, alin. (2) din Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările ulterioare, respectiv:

- ✓ Președintele Camerei Auditorilor Financiari din România;
- ✓ Profesori universitari cu specialitate în domeniul auditului public intern – 2 persoane
- ✓ Specialiști cu înaltă calificare în domeniul auditului public intern – 3 persoane;
- ✓ Directorul UCAAPI;
- ✓ Experți din alte domenii de activitate, respectiv în contabilitate publică, juridic și sisteme informatice – 3 persoane;
- ✓ Reprezentant din conducerea structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale – 1 persoană.

În prezent, CAPI funcționează cu 8 membri față de un total de 11 membri, așa cum prevede art. 5, alin (2) din Legea nr. 672/2002, republicată, cu modificările ulterioare.

La începutul anului 2020, CAPI era format din 8 membri, desemnați prin ordin al ministrului finanțelor publice, respectiv:

- ✓ dl. Horia Ion Neamțu, profesor universitar, președinte al CAPI;
- ✓ dl. Florian Bercea, membru, expert în domeniul contabilitate publică;

- ✓ dna. Alberta Gisberto, membru, profesor universitar cu specialitate în domeniul auditului public intern;
- ✓ dna. Marioara Diaconescu, membru, director UCAAPI;
- ✓ dl. Ciprian Teodor Mihăilescu, membru, președintele Camerei Auditorilor Financiari din România;
- ✓ dl. Daniel Botea, membru, expert în domeniul juridic;
- ✓ dl. Marius Tomoială, membru, specialist în domeniul auditului public intern;
- ✓ domnul Emil Drăghici, membru, reprezentant din conducerea structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale.

În cursul anului 2020, componența CAPI a suferit o modificare, respectiv domnul Adrian Popescu l-a înlocuit pe domnul Ciprian Teodor Mihăilescu, ca reprezentant din partea Camerei Auditorilor Financiari din România, urmare modificărilor survenite la nivelul conducerii acestei instituții.

Responsabilitățile Comitetului pentru Audit Public Intern

În vederea realizării scopului pentru care a fost constituit și a obiectivelor care concură la realizarea misiunii sale, CAPI asigură îndeplinirea următoarelor atribuții:

- ✓ dezbate planurile strategice de dezvoltare în domeniul auditului public intern și emite o opinie asupra direcțiilor de dezvoltare a acestuia;
- ✓ dezbate și emite o opinie asupra actelor normative elaborate de UCAAPI în domeniul auditului public intern;
- ✓ dezbate și avizează raportul anual privind activitatea de audit public intern și îl prezintă Guvernului;
- ✓ avizează planul misiunilor de audit public intern de interes național cu implicații multisectoriale;
- ✓ dezbate și emite o opinie asupra rapoartelor de audit public intern de interes național cu implicații multisectoriale;

- ✓ analizează importanța recomandărilor formulate de auditorii interni în cazul divergențelor de opinii dintre conducătorul entității publice și auditorii interni și emite o opinie asupra consecințelor neimplementării recomandărilor formulate de aceștia;
- ✓ analizează acordurile de cooperare între auditul intern și auditul extern referitor la definirea conceptelor și la utilizarea standardelor în domeniu, schimbul de rezultate din activitatea propriu-zisă de audit, precum și pregătirea profesională comună a auditorilor;
- ✓ avizează numirea și revocarea directorului UCAAPI.

CAPI își desfășoară activitatea pe baza propriului Regulament de organizare și funcționare.

21. Organizarea și desfășurarea ședințelor

În cursul anului 2020, membrii CAPI au organizat și desfășurat un număr de 5 ședințe de lucru. Prezenta la aceste ședințe fiind după cum urmează:

Nr. crt.	Data organizării ședinței	Nr. membrii CAPI	Nr. membrii CAPI prezenți	Asigurat cvorum Da/Nu
1.	06.02.2020	8	8	Da
2.	24.06.2020	8	8	Da
3.	05.08.2020	8	8	Da
4.	17.09.2020	8	8	Da
5.	18.11.2020	8	8	Da

Precizăm că, ședințele de lucru ale CAPI s-au desfășurat online (folosind platforma Cisco WEBEX), datorită situației de pandemie creată de virusul SARS-Co-V 2, cu excepția primei

ședințe, respectiv cea din data de 06.02.2020, care a fost organizat fizic, la sediul UCAAPI.

În cadrul ședințelor de lucru ale CAPI a fost asigurat cvorumul de ședință necesar astfel încât avizele și opiniile formulate au fost luate cu votul în unanimitate, asigurându-se astfel votul majorității simple a membrilor săi.

Activitatea desfășurată de membrii CAPI în cadrul ședințelor organizate, potrivit Ordinii de zi stabilite pentru fiecare ședință, se prezintă astfel:

21.1. Ședința din data de 06.02.2020

21.1.1. Scrisoarea nr. 13/06.01.2020 emisă de Camera Auditorilor Publici Interni din România și Nota de fundamentare emisă Institutul Național de Control Intern din România

Prin scrisoarea nr. 13/06.01.2020 Asociația Camera Auditorilor Publici Interni din România, organizație nonprofit, face o serie de aprecieri cu privire la activitățile desfășurate de mai multe direcții din cadrul MF, precum și de Direcția de Control Intern Managerial și Relații Interinstituționale din cadrul SGG și invocă posibile probleme în funcționarea acestora. În final solicită crearea Direcției Generale de Control Intern și Audit Intern în cadrul MF, prin comasarea mai multor direcții din MF și SGG.

Prin Nota de fundamentare depusă la Cancelaria Primului Ministru, Asociația Institutul Național de Control Intern din România, organizație nonprofit, solicită crearea Direcției Generale de Control Intern și Audit Intern în cadrul Cancelariei Primului Ministru, prin comasarea a două direcții din MF și una din cadrul SGG.

Urmare dezbaterii membrii CAPI au precizat că susținerile și propunerile reprezentanților CAPIR și INCIR nu au temei în realitate, creează confuzii și urmăresc doar destructurarea unor direcții din cadrul MF și nu pot îmbunătăți activitatea de audit intern.

În acest sens, membrii CAPI au analizat cu atenție toate afirmațiile și susținerile formulate de cele două organizații și au propus

elaborarea unei note de către UCAAPI, care a fost transmisă ministrului finanțelor.

21.1.2. Notă propunerii soluționare recomandări neînsușite de către conducerea unei entități publice din administrația publică locală, raportate de structura de audit public intern din cadrul acelei entități

Prin proiectul de Notă elaborată, CAPI formulează un punct de vedere cu privire la recomandările neînsușite de conducerea unei entități publice din administrația publică locală, cuprinse în raportul misiunii de audit public intern nr. 220001/18.06.2019. Recomandările au fost raportate la UCAAPI de către șeful structurii de audit intern, potrivit reglementărilor legale în vigoare.

Membrii CAPI au analizat și dezbătut proiectul de Notă elaborat și au stabilit că punctul de vedere formulat este foarte detaliat. În acest sens, au precizat că opiniile formulate cu privire la impactul recomandărilor raportate ca fiind neînsușite nu este foarte clar.

În acest sens, au stabilit ca unul dintre membrii CAPI să revizuiască punctul de vedere formulat și acesta să fie prezentat spre dezbateră în ședința următoare a CAPI.

Pentru revizuirea punctului de vedere s-a solicitat a se avea în vedere documentele suplimentare transmise ulterior de structura de audit intern din cadrul entității publice.

21.2. Ședința din data de 24.06.2020

21.2.1. Raport privind activitatea desfășurată de CAPI în anul 2019

Documentul elaborat prezintă activitatea desfășurată de CAPI în anul 2019 urmare ședințelor organizate și desfășurate. Astfel, din conținutul documentului rezultă că în anul 2019 au fost organizate 4 ședințe de lucru și pentru toate ședințele a fost asigurat cvorumul necesar desfășurării acestora.

De asemenea se precizează că, discuțiile din cadrul ședințelor s-au axat pe probleme de specialitate din domeniul auditului intern, materiale privind asigurarea funcției de audit intern la entitățile publice centrale ai căror conducători sunt ordonatori principali de

credite și gestionează un buget de până la 5.000.000 lei, materiale privind colaborarea dintre auditul public extern și auditului public intern, probleme administrative etc. Principalele materiale dezbătute și care au făcut obiectul raportului de activitate au fost:

- Decizia Curții de Conturi a României nr 10/14.06.2019;
- Raportul privind activitatea desfășurată de Comitetul pentru Auditul Public Intern în anul 2018;
- Protocolul de colaborare în domeniul auditului public extern și auditului public intern încheiat între CCR și MF;
- Raportul privind activitatea de audit intern în sectorul public din România în anul 2018;
- Proiectul de ordin pentru modificarea și completarea Ordinului Ministrului Finanțelor Publice nr. 768/2003;
- Notă UCAAPI nr 445.005/15.11.2019 privind recomandările formulate de auditorii interni din cadrul unei entități publice din administrația centrală și neînsușite de Președintele entității;
- Plan de activitate al UCAAPI pentru anul 2020 și Referatul de justificare;
- Raport-cadru privind activitatea de audit public intern aferentă anului 2019 în cadrul(denumirea entității publice);
- Proiect de răspuns către o entitate publică din administrația publică centrală cu privire la recomandările raportate de auditorii interni din cadrul acesteia ca fiind neînsușite;
- Analiza recomandărilor raportate de auditorii interni din cadrul unei entități din administrația publică locală ca fiind neînsușite de conducerea entității, cuprinse în Raportul misiunii de audit intern nr 220.001/18.06.2019.

Toate documente/materiale aflate pe ordinele de zi ale ședințelor au necesitat analiza, acordarea avizului, exprimarea opiniei sau aprobarea CAPI.

Membrii CAPI au analizat și dezbătut raportul de activitate și au apreciat modul de sintetizare a acestuia și au menționat că activitatea desfășurată pe parcursul anului 2019 s-a desfășurat în conformitate cu atribuțiile stabilite prin Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările ulterioare.

Raportul a fost aprobat cu unanimitate de voturi.

21.2.2. Proiect de răspuns către o entitate publică din administrația publică locală cu privire la recomandările raportate ca fiind neînsușite

Proiectul de răspuns formulat conține punctul de vedere al CAPI urmare analizei și dezbaterii recomandărilor raportate de structura de audit intern din cadrul unei entități publice din administrația publică locală ca nefiind însușite de conducătorul entității.

Din conținutul proiectului de răspuns formulat rezultă că o parte dintre recomandările formulate sunt justificate și se precizează impactul neimplementării acestora, iar o altă parte sunt neclare și nu se poate formula un punct de vedere.

Membrii CAPI au analizat și dezbătut documentul elaborat, au propus efectuarea unor modificări de formă ale documentului, după care l-au supus la vot și a fost votat favorabil în unanimitate de către toți membrii CAPI.

21.2.3. Carta auditului intern - Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern

Documentul elaborat (Carta auditului intern - Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern) prezintă misiunea și obiectivul general al UCAAPI, sfera de activitate și competența UCAAPI, precum și atribuțiile de care este responsabilă, inclusiv în calitate de Autoritate de Audit pentru Mecanismul Financiar Spațiul Economic European și Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021.

Prin documentul elaborat se definește poziția UCAAPI în cadrul Ministerului Finanțelor, modul de asigurare a independenței și obiectivității individuale, autoritate cu care este investită prin reglementările legale în vigoare, precum și responsabilitățile auditorilor interni din cadrul direcției.

De asemenea, documentul prezintă modul de realizare a planificării activității în cadrul direcției, accesul la date și informații în vederea

realizării atribuțiilor, precum și modul de desfășurare a misiunilor de audit intern. Potrivit documentului desfășurarea misiunilor de audit intern se realizează prin parcurgerea etapelor generale ale misiunii de audit intern, stabilite prin reglementările legale în vigoare, respectiv pregătirea misiunii, realizarea intervenției la fața locului, comunicarea rezultatelor misiunii și urmărirea recomandărilor. În cadrul fiecărei etape sunt definite activitățile realizate și documentele elaborate.

În finalul documentului sunt prezentate regulile de conduită etică pe care auditorii interni din cadrul direcției au obligația de a le respecta, precum și colaborarea cu alte structuri și organisme din afara ministerului pe domeniul auditului intern, inclusiv colaborarea cu auditorii interni din cadrul Curții de Conturi a României.

Membrii CAPI au analizat documentul elaborat au formulat unele propuneri de modificare și completare, respectiv revizuirea paginii de gardă, înlocuirea unor sintagme (cum ar fi „însușit” cu „însușit de CAPI”), mutarea secțiunii referitoare la CAPI la un alt capitol, alte propuneri punctuale.

La finalul dezbaterilor, documentul Carta auditului intern - Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern, a fost supus la vot și avizat în unanimitate de membrii CAPI, fiind emisă opinia nr. 459.603/24.06.2020.

21.3. Ședința din data de 05.08.2020

21.3.1. Raport privind activitatea de audit intern în sectorul public din România pentru anul 2019

Documentul întocmit prezintă situația organizării și desfășurării activității de audit public intern în sectorul public din România în anul 2019 .

Documentul este structurat pe trei părți și este însoțit de 2 anexe, respectiv:

- Anexa 1 Raport privind activitatea de audit public intern desfășurată în anul 2019 în administrația publică centrală din România;
- Anexa 2 Raport privind activitatea de audit public intern desfășurată în anul 2019 în administrația publică locală din România;

Structura informațiilor cuprinse în Raportul privind activitatea de audit intern în sectorul public din România în anul 2019, se prezintă astfel:

- Partea I - conține informații referitoare la situația actuală a auditului public intern din România, respectiv înființarea și funcționarea structurilor de audit intern, funcționarea auditului public intern, independența auditului intern și obiectivitatea auditorilor, asigurarea cadrului metodologic și procedural, asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit intern, asigurarea resurselor umane, planificarea activității de audit intern, derularea misiunilor de audit intern, urmărirea implementării recomandărilor, raportarea recomandărilor neînsușite, reportarea iregularităților, realizarea de către DRGFP-uri a atribuțiilor delegate, înființarea Comitetelor de audit intern.

- Partea a II-a - conține informații referitoare la activitatea desfășurată de UCAAPI în anul 2019, inclusiv în calitate de Autoritate de Audit pentru Mecanismele Financiare Spațiul Economic European și Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021;

- Partea a III-a – conține informații cu privire la activitatea desfășurată de Comitetul pentru Audit Public Intern, în cadrul ședințelor de lucru organizate în cursul anului 2019.

Membrii CAPI au analizat documentul elaborat au formulat unele propuneri de modificare și completare, respectiv introducerea unui cuprins al raportului, utilizarea unor termeni, reformularea părții a doua a raportului referitoare la activitatea CAPI într-o formă mai sintetică, alte propuneri punctuale. De asemenea, a fost evidențiat rolul proactiv al UCAAPI de a acționa pentru limitarea sau eliminarea cauzelor generatoare ale gradului redus de implementare al auditului intern în entitățile publice, precum și a de a pune în aplicare prevederile art. 23 din Legea nr. 672/2002, republicată, cu modificările ulterioare;

La finalul dezbaterilor documentul a fost supus la vot și avizat în unanimitate de membrii CAPI, fiind emis avizul nr. 459.611/17.09.2020.

21.4. Ședința din data de 17.09.2020

21.4.1. Norme privind asigurarea funcției de audit intern la entitățile publice centrale ai căror conducători sunt ordonatori principali de credite, gestionează anual bugete de până la 5 mil. lei și nu au organizat compartiment de audit intern

Documentul elaborat prezintă Normele metodologice pe baza cărora UCAAPI va asigura funcția de audit intern la entitățile publice centrale ai căror conducători sunt ordonatori principali de credite, gestionează anual bugete de până la 5 mil. lei, nu au organizat compartiment de audit intern și cu care Ministerul Finanțelor a încheiat protocoale de colaborare.

Normele elaborate au fost structurate pe două secțiuni, respectiv:

a) Secțiunea I - Aplicarea normelor privind asigurarea funcției de audit intern, cuprinde informații referitoare la:

- sfera de aplicabilitate a normelor, responsabilitățile și atribuțiile UCAAPI și ale entităților publice centrale care au încheiat protocoale de colaborare cu MF pentru asigurarea funcției de audit intern, modul de nominalizare și atribuțiile auditorilor interni desemnați să asigure funcția de audit intern la aceste entități, obiectivele activității de audit intern;

- asigurarea independenței și obiectivității, competența și conștiința profesională, evaluarea calității activității de audit intern, accesul la date, informații și documente;

- planificarea multianuală și anuală a activității de audit intern, planificarea și realizarea misiunilor de audit intern, raportarea anuală;

b) Secțiunea II - Metodologia de desfășurare a misiunilor de audit intern, cuprinde informații referitoare la:

- tipologia misiunilor de audit intern pe care UCAAPI le va asigura pentru entitățile publice centrale, care au încheiat contracte de colaborare cu MF (respectiv de asigurare, de consiliere și ad-hoc);

- metodologia de pregătire și realizare a misiunilor de audit intern, respectiv descrierea activităților și documentelor ce se vor elabora pe etapele misiunii de audit intern, atât pentru

misiunile de asigurare, cât și pentru cele de consiliere și ad-Hoc.

Membrii CAPI au analizat documentul elaborat au formulat unele propuneri de modificare și completare, respectiv reformularea unor termeni și a unor paragrafe, sintetizarea unor informații cum ar fi la studiul preliminar, eliminarea unor documente procedurale cum ar fi FIAP-ul la misiunea de consiliere, prezentarea unitară a informațiilor între diferitele capitole/subcapitole și paragrafe, precum și alte propuneri punctuale.

La finalul dezbaterilor documentul a fost supus la vot și avizat în unanimitate de membrii CAPI, fiind emis avizul nr. 459.610/17.09.2020.

21.4.2. Norme metodologice specifice privind exercitarea activității de audit public intern în sistem de cooperare în cadrul..... (denumire structură asociativă)

Documentul elaborat reprezintă un model cadru de Norme metodologice specifice privind exercitarea activității de audit public intern în sistem de cooperare.

Documentul este destinat compartimentelor de audit intern din cadrul structurilor asociative care asigură funcția de audit intern în sistem de cooperare, care-l pot utiliza la elaborarea propriilor norme.

Proiectul de Norme definește modul de organizare și funcționare a activității de audit intern în sistem de cooperare, precum și metodologia specifică derulării misiunilor de audit intern în sistem de cooperare. Acesta fiind structurat pe mai multe secțiuni, respectiv:

a) Secțiunea I - Aplicarea normelor metodologice specifice, care cuprinde informații referitoare la organizarea activității de audit intern, atribuțiile structurii de audit intern și principii aplicabile structurii de audit intern și auditorilor interni, unde sunt descrise aspecte cu privire la misiunea, competențele și responsabilitățile structurii de audit intern, independența și obiectivitatea, numirea/destituirea auditorilor interni, competența și conștiința profesională, evaluarea calității activității de audit intern, gestiunea resurselor de audit, obiectivele activității de audit intern, planificarea, realizarea și raportarea rezultatelor misiunii de

audit intern, raportarea anuală a activității de audit intern;

b) Secțiunea II - Metodologia de desfășurare a misiunilor de audit intern, cuprinde informații cu privire la metodologia de desfășurare a misiunilor de asigurare (conformitate, sistem și performanță), metodologia de desfășurare a misiunilor de consiliere, metodologia de desfășurare a misiunilor ad-hoc, precum și metodologia de elaborare a Cartei auditului intern.

c) Secțiunea III Documente specifice desfășurării misiunilor de audit intern, cuprinde documentele ce trebuie elaborate în cadrul fiecărei etape și activității desfășurate în derularea misiunilor de audit intern.

Membrii CAPI au analizat documentul elaborat au formulat unele propuneri de modificare și completare, respectiv utilizarea în mod unitar a unor sintagme, delimitarea pe parcursul întregului document a atribuțiilor supervisorului de cele ale coordonatorului echipei de audit, revizuirea unor modele de documente procedurale ale misiunii de audit intern, precum și alte propuneri punctuale.

La finalul dezbaterilor documentul a fost supus la vot și avizat în unanimitate de membrii CAPI, fiind emis avizul nr. 459.609/17.09.2020.

21.4.3. Carta auditului intern utilizată de structura de audit intern din cadrul (denumire structură asociativă)

Documentul elaborat reprezintă un model cadru privind Carta auditului intern, ce poate fi utilizată de structurile de audit intern care asigură funcția de audit intern în sistem de cooperare pentru elaborarea propriilor documente.

Structura și natura informațiilor cuprinse în cadrul documentului respectă cerințele definite prin Normele generale privind exercitarea activității de audit public intern, aprobate prin HG nr. 1086/2013 și specificul activității de audit intern desfășurată în sistem de cooperare. Documentul cuprinde informații referitoare la misiunea și obiectivele structurii de audit intern, sfera de activitate, competența structurii de audit intern, atribuții, asigurarea independenței

și obiectivității, autoritatea structurii de audit public intern, responsabilitățile auditorilor intern, metodologia desfășurării misiunilor de audit public intern, reguli de conduită etică și colaborarea cu auditorii externi.

Membrii CAPI au analizat documentul elaborat au formulat unele propuneri de modificare și completare a unor paragrafe, precum și alte propuneri punctuale.

La finalul dezbaterilor documentul a fost supus la vot și avizat în unanimitate de membrii CAPI, fiind emis avizul nr. 459.608/17.09.2020.

21.5. Ședința din data de 18.11.2020

21.5.1. Strategia dezvoltării auditului public intern în România pentru 2021-2024

Documentul elaborat prezintă stadiul organizării și implementării auditului public intern la nivelul sectorului public din România, perspectivele privind dezvoltarea auditului public intern pe termen lung (10-12 ani), precum și obiectivele strategice și în cadrul acestora direcțiile de acțiune stabilite pentru perioada 2021-2024, în vederea consolidării activității la nivelul entităților publice.

Scopul strategiei îl constituie îmbunătățirea sistemului de management al entităților publice, precum și îmbunătățirea activității de audit intern și consolidarea structurilor de audit intern din cadrul entităților publice.

Documentul este structurat pe mai multe secțiuni, respectiv:

a) Secțiunea I – reprezintă o secțiune introductivă, unde se prezintă stadiul organizării auditului public intern în România, situația actuală privind implementarea auditului public intern, precum și scopul elaborării strategiei dezvoltării auditului public intern în România.

b) Secțiunea II – se prezintă misiunea auditului public intern, viziunea și valorile dezvoltării auditului public intern, perspectivele auditului public intern pe termen lung, obiectivele strategice pentru perioada 2021-2024 și în cadrul acestora direcțiile de acțiune pe termen mediu în vederea atingerii acestora;

c) Secțiunea III – se prezintă condiționalitățile privind atingerea obiectivelor strategice și realizarea activităților;

d) Secțiunea – este prezentat planul strategic de dezvoltare a auditului public intern în România pentru perioada 2021-2024, unde se descriu activitățile stabilite pentru atingerea obiectivelor strategice și a direcțiilor de acțiune.

Membrii CAPI au analizat documentul elaborat au formulat unele propuneri de reformulare a unor texte prin care se descriu direcțiile de acțiune, eliminarea unor elemente redundante din cuprinsul documentului și au pus în discuție existența resurselor necesare (umane, informaționale, financiare etc.) de asemenea, au fost făcute unele propuneri punctuale.

La finalul dezbaterilor documentul a fost supus la vot și avizat în unanimitate de membrii CAPI, fiind emis avizul nr. 459.613/18.11.2020.

21.5.2. Plan de activitate al UCAAPI pe anul 2021

Planul de activitate al UCAAPI pe anul 2021 a fost elaborat în baza Legii nr 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările ulterioare și a fost structurat pe următoarele secțiuni:

- Secțiunea I - Misiuni de audit și alte activități specifice în calitate de Autoritate de Audit - cuprinde misiuni de audit de sistem și audit de operațiuni pentru verificarea modului de funcționare a sistemului de management și control la nivelul entităților și programelor/fondurilor finanțate prin MF SEE și Norwegian 2014-2021, precum și revizuirea Manualului de Audit pentru MF SEE și Norwegian 2014-2021;

- Secțiunea II - Activități specifice de coordonare, evaluare, raportare anuală - cuprinde misiuni de evaluare a activității de audit public intern, elaborarea raportului anual privind activitatea de audit intern în anul 2020 și urmărirea implementării recomandărilor;

- Secțiunea III - Activități specifice de metodologie și strategie generală - cuprinde activități privind actualizarea cadrului normativ specific domeniului de audit public intern, elaborarea de instrumente specifice auditului

public intern, avizarea normelor metodologice și a Cartei auditului intern, formularea de răspunsuri la adresele/scrisorile/ petițiile primite. De asemenea sunt cuprinse și misiunile de audit intern pe care UCAAPI trebuie să le realizeze la entitățile publice centrale, la care conducătorul exercită calitatea de ordonator principale de credite, derulează bugete mai mici de 5 mil. lei, nu au asigurată funcția de audit intern și cu care MF a încheiat protocoale de colaborare.

Membrii CAPI au analizat documentul elaborat, au formulat unele propuneri punctuale de modificare de formă a raportului, cu care reprezentanții UCAAPI au fost de acord.

De asemenea, în cadrul ședinței membrii CAPI și-au manifestat îngrijorarea cu privire la reducerea de la an la an a resurselor umane la nivelul UCAAPI, ceea ce are un impact negativ major asupra realizării atribuțiilor stabilite prin reglementările legale în vigoare.

În final, Planul de activitate al UCAAPI pe anul 2021 și Referatul de justificare au fost supuse la vot și avizate în unanimitate (Aviz nr. 459614/18.112020).

22. Concluzii

Având în vedere responsabilitățile legale care îi revin, CAPI s-a implicat cu responsabilitate pe parcursul anului 2020 în abordarea problemelor privind auditul public intern cu care se confruntă UCAAPI.

Dialogul permanent dintre CAPI și UCAAPI a contribuit la construirea unei colaborări funcționale continue care a permis informarea rapidă a CAPI în privința potențialelor greutăți sau restricții ce ar putea afecta activitatea UCAAPI, iar răspunsul membrilor comitetului a fost prompt și eficient.

În cadrul ședințelor CAPI, discuțiile s-au axat pe probleme de specialitate din domeniul auditului intern, pe dezbaterile materialelor/documentelor aflate pe ordine de zi a ședințelor, chestiuni administrative, precum și alte probleme punctuale care au necesitat clarificări.

Astfel, toate documentele/materialele elaborate de către UCAAPI și aflate pe ordinele de zi ale ședințelor au necesitat analiza, acordarea avizului, exprimarea opiniei sau aprobarea CAPI.

Toate avizele și opiniile au fost favorabile, exprimate în unanimitate de voturi, neexistând situații de refuz de emitere a avizului sau de emitere a unei opinii cu rezerve sau nefavorabile.

Obținerea avizelor/exprimarea opiniei favorabile pentru documentele dezbătute reprezintă un gir profesional asupra faptului că munca auditorilor interni din cadrul UCAAPI s-a desfășurat în conformitate cu cerințele standardelor de audit.

UCAAPI, luând în considerare rolul CAPI, stabilit prin cadrul de reglementare în vigoare, a ținut cont în etapa de finalizare a documentelor și materialelor elaborate de opiniile și recomandările pertinente, formulate de membrii CAPI în cadrul ședințelor de lucru, dându-le acestora un plus de profesionalism și obiectivitate.

Claudia Troncea – auditor superior

Monica Preda – auditor superior

Mihaela Drăgan – auditor superior

Crina Loredana Manole – auditor superior

Alina Minea – auditor superior

Ion Croitoru – șef birou SMG

Costin Piuaru-Isar – șef serviciu SOAP

Dragoș Niculae – șef serviciu SERAM

Marioara Diaconescu – director UCAAPI